

ORDNINGSVAKTER PÅ MÖLLEVÅNGSTORGET

EN STUDIE OM ORDNINGSVAKTER SOM
FÖREBYGGANDE ÅTGÄRD

KRIV ADO
CAROLINE JOHANSSON

ORDNINGSVAKTER PÅ MÖLLEVÅNGSTORGET

EN STUDIE OM ORDNINGSVAKTER SOM FÖREBYGGANDE ÅTGÄRD

KRIV ADO
CAROLINE JOHNSON

Ado, K & Johnsson, C. Ordningstvakter på Molllevångstorget. En studie om ordningstvakter som förebyggande åtgärd. *Examensarbete i kriminologi 15 högskolepoäng*. Malmö universitet: Fakulteten för hälsa och samhälle, institutionen för kriminologi, 2021.

Studien har ett tvådelat syfte. Först ämnar studien undersöka utifrån vilka förutsättningar det tagits beslut om att implementera kommunala ordningstvakter att patrullera på och kring Molllevångstorget i Malmö, vidare att undersöka vilka mål och förväntningar involverade aktörer har på insatsen. Syftet är också att undersöka upplevelsen av ordningstvörningar och trygghet och slutligen uppfattning om ordningstvakter bland personer som besöker Molllevångstorget. För att uppnå studiens första syfte genomfördes semistrukturerade intervjuer med nyckelinformanter, urvalet bestod av sju personer. För att uppnå det andra syftet genomfördes i första hand strukturerade intervjuer med personer som vistades på platsen, i andra hand erbjöds de en webbenkät. 42 personer deltog på en strukturerad intervju och 18 personer besvarade webbenkäten. Det framkom genom de semistrukturerade intervjuerna att narkotikaförsäljning och otrygghet är ett stort problem i området. Målet är framförallt att tryggheten ska öka i samband med LOV§3-insatsen. Det önskades också att det finns en väl fungerande samverkan mellan aktörer som kan bidra till att brottsligheten och otryggheten minskar, att inte enbart förlita sig på att ordningstvakter löser alla problem. Resultatet från de strukturerade intervjuerna/webbenkäten visar att klotter och öppen drogförsäljning är de ordningstvörningar som upplevs förekomma mest frekvent. Tryggheten på platsen förefaller vara relativt hög med viss variation vad gäller tidpunkt, då oro att utsättas för brott är högre under kvällstid. Slutligen visar studien att förtroende kan vara av betydelse för hur effektiva ordningstvakter uppfattas vara.

Nyckelord: Molllevångstorget, riktad patrullering, ordningstvörningar, ordningstvakt, otrygghet, situationell prevention

SECURITY GUARDS ON MÖLLEVÅNGSTORGET

A STUDY ON SECURITY GUARDS AS PREVENTION

KRIV ADO
CAROLINE JOHNSON

Ado, A & Johnsson, C. Security guards on Möllevångstorget. A study on security guards as prevention. Degree project in criminology 15 credits. Malmö University: Faculty of Health and Society, Department of criminology, 2021.

The study has a twofold purpose, the first is to investigate the conditions on which decisions have been made to implement municipal security guards to patrol around and on Möllevångstorget in Malmö. Furthermore, the study aims to investigate goals and expectations the involved actors have on the current operation. The purpose of the study is also to investigate the experience of disorder and fear of crime and lastly the perception regarding security guards, among people who visits Möllevångstorget. To achieve the first purpose of the study, semi-structured interviews were conducted with key informants, the sample consisted of seven people. To achieve the second purpose of the study, primarily structured interviews were conducted and secondly a web survey was offered. 42 people participated in a structured interview and 18 people answered the web survey. What emerged from the semi-structured interviews indicates that drug sales and fear of crime is a common issue in the area. Furthermore, the main goal of the LOV§3 operation is to reduce fear of crime. It was also desired that there is a well-functioning collaboration between actors that can contribute to reducing crime and fear of crime, and not to rely solely on security guards solving all problems. The results from the structured interviews/ web survey indicate that graffiti and open drug sales are disorders that are perceived to occur most frequently. The fear of crime in the area appears to be relatively low with certain variations in terms of time, as fear about being exposed to crime is higher in the evening. Finally, the study shows that trust can be important for how effective security guards are perceived to be.

Keywords: Directed patrol, Disorder, Fear of crime, Möllevångstorget, security guard, situational prevention

FÖRORD

Arbetet med föreliggande kandidatuppsats bidrog med goda insikter i planeringen av LOV§3-insatsen på Möllevångstorget.

Vi vill tacka Karl Kronkvist och Anna-Karin Ivert som gav oss förtroendet att genomföra den här studien. Tack till Anna-Karin Ivert som hjälpte oss i förberedandet av studien och de strukturerade intervjuerna. Ett speciellt tack till vår handledare Karl Kronkvist som ständigt stöttat oss och bidragit med hjälp om hur vi kan förbättra studien. Ditt stöd och vägledning under processen har varit ovärderlig för oss och det är med hjälp av dig som vi stolt kan presentera resultatet av denna uppsats.

Vi vill även rikta ett stort tack till samtliga representanter från polisen, Malmö stad, BID Malmö och politiker som ställt upp på intervjuer, tack för att ni tog er tiden och bidrog till genomförandet av den här studien. Slutligen tack till alla respondenter som ställde upp på intervjuer och besvarade webbenkäten.

Malmö, juni 2021

Kriv Ado och Caroline Johnsson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	7
Syfte och frågeställningar	8
Avgränsningar	8
BAKGRUND	8
Platsens betydelse för brottslighet och otrygghet	8
Riktad patrullering som förebyggande åtgärd	10
Ordningsvakter och LOV §3-områden	11
MATERIAL OCH METOD	12
Semistrukturerade intervjuer	12
Urval nyckelinformanter	12
Genomförande	13
Analys	13
Strukturerade intervjuer/Webbenkät	13
Population, urval och inkluderingskriterier	14
Genomförande	14
Analys	15
Etiska ställningstagande	16
RESULTAT	18
Resultat semistrukturerade intervjuer	18
Brottslighet	18
Trygghet	19
Samverkan	19
Ordningsvakter, ett stöd för polisen	20
Resultat strukturerade intervjuer/webbenkät	20
Upplevelse av ordningsstörningar	21
Trygghetsupplevelse	21
Uppfattning om ordningsvakter	22
Samband mellan variabler	23
DISKUSSION	24
Resultatdiskussion	24
Förutsättningar LOV 3§-insatsen	24
Mål och förväntningar	25
Upplevelser av ordningsstörningar och trygghet	26
Förtroende och uppfattning om ordningsvakter	27
Metoddiskussion	27
Kvalitativ studie	27

Kvantitativ studie	29
SLUTSATS	30
REFERENSER	31
BILAGOR	34

INLEDNING

Malmö stad kommer under våren/tidig sommar 2021 implementera kommunala ordningsvakter på och kring Möllevångstorget (Malmö stad 2020). Planeringen av insatsen har skett tillsammans med bland annat polisen i Malmö som utifrån sina kartläggningar har rekommenderat det utvalda området (Malmö stad 2021). Möllevången i Malmö är ett område där det enligt polisen och boende förekommer både brottslighet och ordningsstörningar (Malmö stad 2019). Vidare visar polisens senaste trygghetsmätningar att boende i området upplever hög otrygghet i anknytning till specifikt Möllevångstorget (Malmö stad 2020). De platser där ordningsvakter kommer att stationeras är Kristianstadsgatan, Södra Parkgatan, Sofielundsvägen och Bergsgatan, valet av dessa platser är baserade på polisens analys som grundar sig på brottsstatistik, händelserapporter och problembilden i området överlag (a.a.). Målet med den planerade insatsen är bland annat att minska brottsligheten kring Möllevångstorget och öka tryggheten bland boende, besökare och medborgare (a.a.).

Insatsen sker inom ramen för lagen om ordningsvakter, 1980:578 kap. 1 §3 (LOV §3). I enlighet med lagen är det möjligt att förordna ordningsvakter att patrullera vid bestämda platser och tidpunkter för att upprätthålla allmän ordning, då det anses finnas särskilda behov. Ett så kallat LOV §3-område är en plats eller ett avgränsat geografiskt område exempelvis en shoppinggalleria, ett torg eller en stadsdel som är beprövade och beslutade av polisen i enlighet med LOV §3 (Nilsson 2018). I området ges ordningsvakter rätt att verka med sina befogenheter och dessa gäller endast innanför de geografiska gränser som avser LOV §3-området (a.a.). I Sverige finns LOV §3-områden på ett stort antal platser som till exempel i Göteborg och Stockholm (Norén Bretzer 2020). I Skåne fanns det under 2018 LOV §3-områden i 14 av 33 kommuner (Nilsson 2018). Det kan således tolkas som att det är en insats som tillämpas i relativt stor omfattning, men forskning kring insatsen har däremot inte genomförts i lika stor utsträckning. Generellt finns det en avsaknad av studier gällande ordningsvakter, bland annat gällande hur ökad närvaro av ordningsvakter påverkar tryggheten och hur allmänheten upplever deras närvaro (Norén Bretzer 2020). I samband med att den här typen av insatser blir allt vanligare anses det vara av särskilt stor betydelse att bedriva forskning kring dessa frågor.

Som det beskrivs ovan finns det generellt en stor kunskapsbrist gällande ordningsvakter och LOV §3-områden, därför antas det vara av stor angelägenhet att bidra med kunskap inom fältet. Utifrån dessa kunskapsluckor avser den aktuella studien ge inblick i vilka förutsättningar som ligger till grund för beslutet att göra Möllevångstorget i Malmö till ett LOV §3-område, samt beskriva förväntningar och mål som involverade aktörer har på insatsen. Vidare hoppas studien tillföra vetenskap om upplevelser av trygghet och ordningsstörningar samt uppfattning om ordningsvakter bland personer som vistas på Möllevångstorget. Genom att bidra med kunskap om den lokala kontexten kan den planerade insatsen i högre grad anpassas efter den lokala problembilden, vilket är av vikt inom det preventiva arbetet (Wikström & Torstensson 1997). Studiens resultat kan dessutom bidra med kunskap inom det relativt utforskade området gällande trygghet och förtroende kopplat till ordningsvakter, vilket skulle kunna få betydelse för deras arbete och förhållningssätt till allmänheten.

Syfte och frågeställningar

Syftet med föreliggande studie är att undersöka vilka förutsättningar som ligger till grund för implementeringen av ett LOV§3-område på och kring Möllevångstorget, och vilka förväntningar och mål involverade aktörer har på insatsen. Vidare ämnar studien undersöka upplevelser av ordningsstörningar och trygghet samt uppfattning om ordningsvakter, bland personer som vistas på Möllevångstorget. Studien avser besvara följande frågeställningar:

1. Utifrån vilka förutsättningar har LOV §3-insatsen kring Möllevångstorget implementerats?
2. Vilka mål och förväntningar har involverade aktörer på insatsen?
3. Hur ser upplevelsen av ordningsstörningar och trygghet ut bland personer som vistas på Möllevångstorget?
4. Hur uppfattas ordningsvakter av personer som vistas på Möllevångstorget?

Avgränsningar

Studien är avgränsad på så vis att den endast menar att uttala sig om hur upplevelser av ordningsstörningar och trygghet samt uppfattningar om ordningsvakter ser ut vid tillfället för mätningen. Alltså kommer det i den här studien inte att undersökas hur dessa företeelser påverkas eller utvecklas i samband med implementeringen av ordningsvakter kring Möllevångstorget. Vidare är studien avgränsad att gälla ett specifikt geografiskt område, det vill säga Möllevångstorget. På detta vis fångas således bara upplevelser och uppfattningar kopplat till denna plats och inte området eller Malmö i stort.

BAKGRUND

I följande avsnitt beskrivs bakgrund och tidigare forskning angående platsens betydelse för brottslighet och otrygghet, riktad patrullering som förebyggande åtgärd samt ordningsvakter och LOV§3-områden.

Platsens betydelse för brottslighet och otrygghet

Platser tenderar att skilja sig åt vad gäller brottsproblematik (Wikström & Torstensson 1997). Forskning visar att brottslighet ofta koncentrerar sig till specifika platser och att detta fenomen är stabilt över tid (Weisburd 2015). Det har också gått att finna att specifika brottstyper ofta går att koppla till särskilda platser (a.a.). Högt brottsbelastade platser, så kallade hot spots, står dessutom för en stor del av den totala brottsligheten (Braga m.fl. 2014). Allmänna platser som till exempel parker eller tågstationer har visat sig generera många av de brott som begås i ett område (Weisburd 2015). Denna förståelse, att platser varierar vad gäller brottslighet, har inneburit att det har utvecklats brottsförebyggande åtgärder med särskilt fokus på just platser (a.a.).

Den här typen av plats-fokuserad kriminologi kan härledas till situationell prevention som bygger på antagandet att brottslighet kan förebyggas genom att förändra förutsättningar i den fysiska miljön (Clarke 1995; Hennen & Gerell 2019). Situationell prevention syftar till att minska kriminogena situationer, genom att exempelvis förhöja risken för upptäckt, förstärka det upplevda straffhotet eller minska förekomsten av frestande företeelser (Clarke 1995). Detta angreppssätt kan bland annat kopplas till rutinaktivitetsteorin (RAT), som menar att ett brott begås

då det finns lämpliga brottsobjekt, motiverade gärningspersoner och det saknas kapabla väktare (Cohen & Felson 1979). I praktiken kan det handla om till exempel ökad polisiär närvaro som kapabla väktare för att skydda potentiella offer från potentiella gärningspersoner (Hennen & Gerell 2019). Utifrån RAT anses dessutom polisiära insatser riktade mot just hot spots vara relevant. Det finns dock brottstyper där det kan vara problematiskt att applicera RAT, till exempel vid narkotikabrottslighet där det i viss mån antas saknas offer (a.a.). Vid den typen av brottslighet antas andra teoretiska perspektiv vara mer lämpliga, så som Rationella val teorin (a.a.). Utifrån denna teori antas gärningspersonen vara rationell, därför bör åtgärder snarare syfta till att göra det mer ansträngande för potentiella gärningspersoner att begå brott, göra det mindre gynnsamt eller hota med konsekvenser (Clarke 1995). I det här fallet kan alltså åtgärder som ökar potentiella risker med brottet vara av betydelse, till exempel ökad övervakning (Hennen & Gerell 2019).

Vidare antas vissa egenskaper i miljön vara av betydelse för att förklara förekomsten av brottslighet på olika platser. Inom det preventiva arbetet är det till exempel vanligt att arbeta utifrån Broken windows teorin (Hennen & Gerell 2019). Enligt teorin leder mindre företeelser, som till exempel klotter, till ytterligare oordning men också mer allvarlig kriminalitet (Hinkle & Weisburd 2008; Wilson & Kelling 1982). Det finns dock indikationer på att sambandet mellan oordning och kriminalitet inte är kausalt, utan att de härstammar från samma bakomliggande faktorer (Sampson & Raudenbush 2004). Inom Broken windows görs en distinktion mellan fysiska och sociala ordningsstörningar (a.a.). Fysisk oordning handlar om till exempel nedskräpning medan social oordning innefattas av handlingar som till exempel öppen drogförsäljning (a.a.). Enligt teorin anses tecken på oordning signalera att det finns en ovilja bland invånarna att ingripa, genom att inte konfrontera främlingar, ingripa vid brott eller ringa polis (Sampson & Raudenbush 1999). Denna avsaknad av informell social kontroll antas innebära att människor med avsikt att begå brott lockas till platsen (a.a.). Utifrån teorin skulle situationell prevention handla om att minska och motverka uppkomst av dessa företeelser, till exempel åtgärda förekomsten av mindre ordningsstörningar som skadegörelse och liknande (Hennen & Gerell 2019).

Att arbeta för att förebygga brottslighet och ordningsstörningar är av stor betydelse för trygghetsupplevelsen. På liknande vis som brottslighet är koncentrerat till platser är också otrygghet ofta situationsbunden, det vill säga den går ofta att koppla till en plats eller tidpunkt (Ivert 2018). På allmänna platser varierar ofta trygghetskänslan då den är en funktion av en persons upplevelse, som bland annat påverkas av personens kön, ålder och fysiska förmåga (Ceccato 2016). Den upplevda otryggheten varierar också bland olika grupper i samhället, då vissa tenderar att känna sig mer sårbara (Hale 1996). Det framkommer bland annat i Nationella trygghetsundersökningen (NTU) och Malmö områdesundersökning (MOMS) att kvinnor upplever högre nivåer av otrygghet (Brå 2020; Malmö stad 2019). Enligt NTU är otryggheten bland kvinnor störst i åldersgruppen 20 - 24 år, bland män är otryggheten störst i åldersgruppen 75 - 84 år (Brå 2020). MOMS visar att andelen otrygga är störst i åldersgruppen 18 - 32 år, men att det i första hand är äldre som känner sig otrygga i sitt bostadsområde under kvällstid (Malmö stad 2019). Utöver individuella faktorer påverkar också situationella faktorer i miljön den upplevda tryggheten, företeelser som brottslighet kan också vara av betydelse (Ceccato 2016; Ivert 2018). Det behöver inte handla om faktiskt brottslighet, då även en plats där det antas begås brott kan upplevas som otrygg (Ivert 2018). Hinkle & Weisburd (2008) fann att upplevd social oordning och

observerad fysisk oordning bidrog till signifikanta högre nivåer av otrygghet. I samma studie fann de att ökad polisiär närvaro med syfte att minska dessa ordningsstörningar i vissa områden fick motsatt effekt i form av att den upplevda otryggheten ökade. De framhävde dock att denna negativa effekt skulle vara möjlig att undvika om det sker en dialog mellan polis och medborgare gällande insatser som implementeras. Det vill säga att rikta insatser på detta sätt skulle kunna få positiva effekter om det genomförs på ett korrekt sätt.

Riktad patrullering som förebyggande åtgärd

Att rikta insatser mot specifika platser och särskilt mot hot spots är som nämnt vanligt förekommande inom det preventiva arbetet (Braga m.fl. 2014). Forskning visar att riktade insatser mot hot spots i vissa fall haft en anmärkningsvärd effekt på brottsligheten (a.a.). Att rikta åtgärder mot hot spots är också särskilt populärt då minskad brottslighet på dessa platser skulle kunna leda till stora skillnader i den totala brottsligheten (a.a.). Det anses dessutom vara fördelaktigt att rikta insatser mot hot spots då brottsligheten inte tenderar att förflytta sig till angränsande områden utan leda till positiva spridningseffekter av interventionen (Hennen & Gerell 2019). Braga m.fl. (2015) framför att riktade polisiära insatser som varit gemenskaps- och problemlösande med fokus på att förändra social och fysisk oordning varit särskilt effektiva för att minska brottsligheten i specifika områden. I samma studie framkom även att repressiva metoder som riktas mot individuella oordningsbeteenden inte genererar i signifikanta minskningar av brottslighet.

I Malmö har det bland annat riktats åtgärder mot "knarkrondellen" i Möllevången för att minska problem med narkotika i området, genom att öka polispatrullering och belysning och implementera kameraövervakning (Hennen & Gerell 2019). I samband med insatsen ökade narkotikabrotten på platsen vilket antas bero på att den aktiva patrulleringen ledde till att fler brott upptäcktes (a.a.). Forskarna fann också en liten ökning i dessa brott i angränsande områden som antas bero på en så kallad spill-over effekt (a.a.). Det framkom dock att kombinationen av de tre interventionerna inte nådde önskad preventiv effekt på brottsligheten under tiden för uppföljning, de hade heller inte någon signifikant effekt på medborgarnas trygghetsupplevelse eller uppfattning om problemen i området (a.a.).

Patrullering och dess effekter på tryggheten har också undersökts av bland annat Doyle m.fl. (2016). De undersökte individers känsla av trygghet i förhållande till närvaro av bland annat ordningsvakter, genom en enkät med bilder på olika situationer med och utan dess närvaro. Det framkom att i dem scenarion individen känner sig trygg från början, ökar inte trygghetskänslan ytterligare vid närvaro av uniformsbärande individer (Doyle m.fl. 2016). I vissa fall har det även visat sig att uniformerad närvaro lett till ökad otrygghet för en del individer (Doyle m.fl. 2016; Noaks 2000). Vilket antas bero på att ökad närvaro av vissa individer förknippas med en förhöjd risk att utsättas för brott (Noaks 2000). Tidpunkten för när patrulleringen sker tycks också vara av betydelse för den trygghetsskapande effekten. Detta då Doyle m.fl. (2016) fann att den upplevda tryggheten förstärks vid uniformerad närvaro under kvälls-och nattetid. Studien indikerar också att situation och plats är av betydelse, då trygghetskänslan i högre grad påverkades i situationer då individen var ensam i en park eller tunnel. Slutligen fann Doyle m.fl. (2016) att tryggheten ökade för både män och kvinnor, med viss variation vad gäller ålder, i samband med uniformerad närvaro, men enbart i de fall där situationen från början uppfattats som otrygg. Med detta fastställt framhålls att relationen mellan den allmänna trygghetsupplevelsen och närvaron av

ordningsvakter är ett tämligen ostuderat område och att fenomenet behöver studeras ytterligare (Doyle m.fl. 2016).

Ordningsvakter och LOV §3-områden

I Sverige finns det som nämnt ett relativt stort antal LOV§3-områden, i bland annat Göteborg och Stockholm, men forskning och utvärderingar gällande insatsen är som sagt nästintill obefintlig (Norén Bretzer 2020). Länsstyrelsen i Skåne gjorde 2018 en kartläggning av de skånska LOV §3-områdena och det framkom att dessa områden fanns i 14 av Skånes 33 kommuner (Nilsson 2018). Vidare gjorde Ylva Norén Bretzer (2020) en utvärdering av en LOV §3-insats i stadsdelen Gamlestaden i Göteborg. Resultatet av den forskning som gjorts gällande LOV §3-områden tyder på att insatsen i viss mån kan ha en trygghetsskapande och brottsförebyggande effekt (Norén Bretzer 2020). Vid denna utvärdering framkom det att antalet anmälda brott och ordningsstörningar i den aktuella stadsdelen minskade under insatsen, vilket till viss del gick att koppla till hot spots, utan att de nödvändigtvis ökade i angränsande områden. I samband med insatsen gick det dock inte att påvisa några större förändringar gällande boendes och näringsidkares trygghet, men för en del utsatta grupper påverkades tryggheten positivt (a.a.). På så vis indikerar studiens resultat att trygghetsupplevelsen för vissa individer eller grupper i högre grad gynnas av närvaron av ordningsvakter (a.a.). Vidare visade resultatet att personegenskaper hos ordningsvakter verkade vara av stor vikt för att uppnå en positiv effekt (a.a.). Detta är något som också identifierats i tidigare studier av uniformerad närvaro, där resultatet visat att tjänstepersonens etnicitet, kön och ålder haft betydelse för trygghetsskapande och brottsförebyggande effekter (Balkin & Houlden 1983). Även patrullerande personers kunskap och personliga engagemang kopplat till det specifika området har visat sig ha inverkan på effekten av den här typen av insats (a.a.).

Effekten av insatser liknande LOV §3 kan även antas påverkas av hur allmänheten uppfattar ordningsvakter. Forskning gällande polisen visar till exempel att polisens arbete blir mer effektivt då de har medborgarnas förtroende, då människor med högre förtroende tenderar att vara mer samarbetsvilliga (Gill m.fl. 2014). Samtidigt visar rapporter från Brå att förtroende för poliser varierar mellan olika platser och sociala grupper, det kan således beroende på olika omständigheter vara lättare respektive svårare att skapa och upprätthålla förtroende (Brå 2020; Brå 2018). I senaste NTU syns bland annat att kvinnor (59%) i högre utsträckning än män (49%) uppger högt förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är i enlighet med tidigare mätningar (Brå 2020). Bland män rapporteras högst förtroende i den lägsta åldersgruppen (16 - 19 år) samt äldsta (75 - 84 år), förtroendet för polisen är bland män lägst i åldersgruppen 25 - 34 år (a.a.). Bland kvinnor är förtroendet för polisen lägst i den yngsta åldersgruppen och högst i åldersgruppen 45 - 54 år (a.a.). I en annan studie från Brå (2018) som genomförts i socialt utsatta områden, framkommer det att det i synnerhet är unga män som har lågt förtroende för polisen. I studien framhävs också att den enskilt största faktorn som är av betydelse för förtroendet för polisen är uppfattningen om att polisen är effektiv, följt av att polisen upplevs som rättvis (Brå 2018).

Vad gäller förtroende för ordningsvakter kunde Doyle m.fl. (2016) finna att förtroendet för ordningsvakter var något lägre än för polisen, vilket de förklarade genom att hänvisa till att det fanns en bristande kunskap gällande ordningsvaktens befogenheter. De menade också att detta sannolikt har en inverkan på de trygghetsskapande och brottsförebyggande effekter som ökad uniformerad närvaro

har i ett givet område (Doyle m.fl. 2016). Det är rimligt att anta att även ordningsvakternas arbete i ett specifikt område, likt Møllevången, kommer att påverkas av medborgarnas uppfattning om och förtroende gentemot dem och att detta varierar mellan människor. Till exempel fann Norén Bretzer (2020) i sin studie att kvinnor till skillnad från män var mer positivt inställda till högre närvaro av ordningsvakter. Forskning visar också att kvinnor i högre grad gynnas av den här typen av insatser (Doyle m.fl. 2016). Studier har också visat att äldre till skillnad från yngre är mer positiva till uniformerad närvaro (Nilsson 2018).

MATERIAL OCH METOD

I följande avsnitt följer en presentation av studiens genomförande. Studien har ett tvådelat syfte och består av två undersökningar, en kvalitativ intervjustudie och en kvantitativ intervju/enkätstudie.

Semistrukturerade intervjuer

Semistrukturerade intervjuer genomfördes med personer som på olika sätt har insyn i den planerade insatsen. Detta gjordes för att undersöka utifrån vilka förutsättningar LOV §3-insatsen initierats kring Møllevångstorget, samt vilka förväntningar och mål involverade aktörer har på insatsen. Semistrukturerade intervjuer tillämpades för att skapa en flexibel intervju, där det samtidigt som det finns grundläggande frågor som intervjun utgår ifrån också ges möjlighet att ställa kompletterande frågor (Roxell 2006).

Det utformades fyra olika intervjuscheman (Bilaga 1), då ett antal frågor anpassades efter intervjupersonens specifika yrkesroll. Samtliga intervjuscheman följde samma mönster för att få en enhetlig struktur i materialet. Inledningsvis ställdes frågor om intervjupersonens roll i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i området, följt av frågor gällande de föreliggande förutsättningarna för implementeringen av insatsen. I samma avsnitt efterfrågades om de hade någon insikt i tidigare insatser på platsen och effekterna av dessa. Det tredje temat behandlade frågor om kortsiktiga och långsiktiga mål med insatsen samt förväntningar på åtgärden. I detta tema efterfrågades även uppfattningen om eventuella risker med insatsen. I sista temat ställdes ett fåtal så kallade övriga frågor, berörande insatsens koppling till forskningsfältet samt frågor om intervjupersonens egna tankar om åtgärden.

Urval nyckelinformanter

Urvalet för de semistrukturerade intervjuerna bestod av totalt sju representanter från polisen, Malmö stad, BID Malmö och politiker. En så kallad gatekeeper bidrog med kontaktuppgifter till samtliga intervjupersoner, vilket gjorde rekryteringen effektiv. Urvalet av intervjupersoner har varit riktat och baserat på deras engagemang i den aktuella LOV §3-insatsen. Genom att rikta urvalet på detta vis säkerställs att personer relevanta för att besvara studiens frågeställningar är de som tillfrågas att delta (Bryman 2018). Samtliga i urvalet, som genom mejl hade blivit kontaktade och tilldelade informationsbrevet (Bilaga 2), deltog i undersökningen.

Genomförande

På grund av rådande Covid-19 pandemi genomfördes samtliga intervjuer via den digitala plattformen Zoom. Intervjupersonerna fick i god tid, mellan 1 - 3 veckor, innan intervjutillfället ta del av informationsbrevet för att ta del av studiens syfte och information gällande deras deltagande och hur det insamlade materialet kommer att användas. Innan intervjuerna påbörjades tillfrågades deltagarna om de gav tillåtelse till att bli inspelade under intervjun, samtliga intervjupersoner gav sitt samtycke till detta. Endast ljud spelades in, vilket gjordes via mobiltelefoner satta i flygplansläge för att undvika att materialet sprids. Det genomfördes totalt sju intervjuer och varje intervju varade ca 15 - 30 minuter. För att minimera intervjuareffekten genomfördes majoriteten av de semistrukturerade intervjuerna av samma person. Hur en fråga ställs, med vilken betoning och vem som ställer den kan påverka intervjupersonens sätt att svara på frågan, om än omedvetet (Karlsson & Pettersson 2006). Vid majoriteten av intervjuerna deltog samtliga författare som åhörare, på detta vis kunde kvalitén på intervju i högre grad säkerställas. Slutligen transkriberades intervjuerna kort efter genomförandet, vilket är en fördel då intrycken och sammanhanget från intervjun är lättare att komma ihåg (Öberg 2015). Transkriberingen delades upp mellan författarna för att effektivisera arbetet.

Analys

Analyser av datamaterialet som samlades in via semistrukturerade intervjuer genomfördes med hjälp av ett kodningsschema för innehållsanalys (Bilaga 3). Det första steget i analysprocessen var att lyssna på det inspelade materialet och därefter transkriberades materialet ordagrant i ett dokument. Nästa steg var att sortera och reducera datan som samlats in. Genom att sortera och reducera materialet på detta sätt skapas en slags ordning inför analysen, samtidigt som det presenteras på ett selektivt men rättvist sätt (Rennstam & Wästerfors 2015). Att sortera ett material och empiri bemöter kaosproblemet, det vill säga problem med oordning i materialet, därför är det av stor vikt att sortera materialet och skapa en struktur (a.a.). Då det var sju intervjuer som genomfördes var det viktigt att läsa igenom intervjuerna flertalet gånger för att kunna identifiera relevanta delar som bidrar till att uppnå arbetets syfte samt besvara dess frågeställningar (Boreus 2015). Därefter kunde likheter, skillnader samt mönster identifieras.

Nästa steg gick ut på att reducera materialet. Reduceringsprocessen handlar om att inkludera samt exkludera data, eftersom det finns material från datainsamlingen som inte är relevant (Boreus 2015; Rennstam & Wästerfors 2015). I denna process är det viktigt att materialet som inkluderas kommer kunna ge utrymme till diskussion och bearbetning (a.a.). Vidare kondenserades materialet till kortare meningar för att sedan kunna avskiljas till koder, vilket sker genom att skapa teman. Teman är ett resultat av noggrann läsning av de anteckningar som utgör datan (Bryman 2018).

Strukturerade intervjuer/Webbenkät

För att undersöka upplevelse av ordningsstörningar och trygghet samt uppfattning om ordningsvakter på Möllevångstorget genomfördes i första hand strukturerade intervjuer (Bilaga 4). De som inte hade tid eller möjlighet att medverka erbjöds istället att besvara en webbenkät (Bilaga 4). Både strukturerade intervjuer och webbenkäter är olika former av kvantitativa datainsamlingsmetoder (Bryman 2018). Valet av dessa metoder grundar sig i de forskningsfrågor som avses besvaras då de avgör vilka metoder som är lämpliga att tillämpa (Djurfeldt m.fl.

2018). Att samla in data genom strukturerade intervjuer i en naturlig i miljön i stället för att enbart dela ut enkäter stärker dessutom studiens ekologiska validitet (Bryman 2018). På så vis blir resultaten mer tillämpbart i människors vardag och naturliga sociala miljö (a.a.).

Strukturerade intervjuer genomfördes med hjälp av en intervjuguide med slutna svarsalternativ, denna intervjuguide utgjorde även webbenkäten. Intervjuguiden / webbenkäten utformades med hjälp av enkätverktyget Sunet Survey och innefattade totalt femton ordinarie frågor och en filterfråga. Den inledande frågan ställdes för att garantera deltagarens samtycke. Det ställdes sedan fyra bakgrundsfrågor gällande kön, ålder, hur ofta personen vistas på platsen och vad anledningen till vistelsen. För att undersöka upplevelse av ordningsstörningar fick respondenten ta ställning till hur vanligt förekommande olika företeelser upplevs vara på Möllevångstorget. Fysiska ordningsstörningar operationaliserades som klotter och skadegörelse och sociala hänvisades till ungdomsgång som bråkar och stör, berusade människor som stör ordningen samt öppen drogförsäljning. Valet av ordningsstörningar inspirerades av de som undersökts i MOMS (Malmö stad 2019). Vidare ställdes tre frågor gällande den upplevda otryggheten, vilka innefattade om personen känner sig trygg på Möllevångstorget under kvällstid, undvikit person eller plats eller avstått från aktivitet till följd av oro att utsättas för brott, vilket även är frågor som använts som mått på otrygghet i MOMS (a.a.). Två frågor gällde oro att utsättas för brott, vilket även ställdes i relation till dagtid respektive kvällstid. En fråga ämnade undersöka om respondenten tror att högre närvaro av ordningsvakter skulle göra hen mindre orolig att utsättas för brott. Slutligen fick respondenten ta ställning till sex påstående om ordningsvakter. Varav tre handlade om förtroende och har utformats i likhet med de mått som används i NTU och BRÅ (Brå 2020; Brå 2018). Resterande tre påståenden handlade om hur respondenten uppfattar effekten av högre närvaro av ordningsvakter (Bilaga 4).

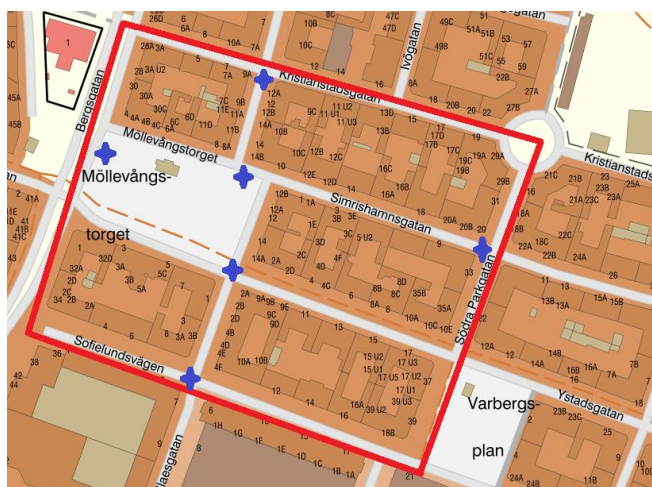
Population, urval och inkluderingskriterier

Människor befinner sig på och kring Möllevångstorget av olika anledningar, en del bor eller jobbar i området medan andra vistas där för nöjesskull eller av helt andra anledningar. I studien tillämpades ett så kallat bekvämlighetsurval, även kallat tillfällighetsurval (Bryman 2018). Detta innebär att personer som under tidpunkten för datainsamlingen befunnit sig på och kring Möllevångstorget är de som haft möjlighet att tillfrågas om deltagande, oavsett av vilken anledning de befunnit sig där. På grund av praktiska skäl tillfrågades endast personer att delta då de passerade ensamma eller i sällskap om max två, det vill säga inga större umgängen tillfrågades att delta. Vidare tillfrågades endast personer som uppfattades vara 18 år eller äldre, vid tveksamhet efterfrågades personens ålder innan intervjun inleddes. Av etiska och/eller metodologiska skäl var det inte lämpligt eller möjligt att inkludera uppenbart påverkade personer eller personer som inte förstod svenska.

Genomförande

Rekryteringen av deltagare gjordes genom att fråga personer på och kring torget om de hade möjlighet att delta på en kort intervju. Detta gjordes vid olika platser kring torget genom att cirkulera mellan dessa punkter (Figur 1). De som svarade ja fick ta del av informationsbrevet (Bilaga 5) gällande strukturerade intervjuer, för att läsa och ta ställning till sitt deltagande. Då de givit muntligt samtycke att delta påbörjades intervjun, detta innebar att respondenten fick enkätens frågor samt svarsalternativ upplästa för sig. Respondentens svar fylldes i och skickades sedan

in av intervjuaren via dennes mobiltelefon. Personer som av olika anledningar tackade nej till att delta på intervju erbjöds att besvara webbenkäten, om de accepterade detta tilldelades de ett informationsbrev (Bilaga 5) med webblänk och QR-kod för att kunna besvara enkäten vid ett senare tillfälle.

Figur 1. Datainsamling i LOV §3-område Møllevången.

Källa: <https://ortnamn.lantmateriet.se/>

Datainsamlingen ägde rum vid åtta tillfällen à två timmar under fyra vardagar och olika tidpunkter som sträckte sig mellan 10:00 och 16:00. Vid det första tillfället genomfördes insamlingen av data på tre olika platser kring torget samtidigt, vid andra tillfället på två platser. För att inkludera fler tidsluckor genomfördes resterande sex insamlingstillfällen enskilt. Totalt tillfrågades 327 människor att delta (Tabell 1), av dessa ställde 42 personer upp på en strukturerad intervju och 18 besvarade webbenkäten i efterhand. För de strukturerade intervjuerna var svarsfrekvensen ca 13% och för webbenkäten 27%, den totala svarsfrekvensen blev för undersökningen 18%. Detta är en väldigt låg svarsfrekvens, vilket innebär att det inte varit möjligt att dra säkra eller generella slutsatser om populationen (Djurfeldt m.fl. 2018). Bortfallet bestod till stor del av personer som direkt tackade nej av okända anledningar, några förklarade att de inte vanligtvis vistas på platsen och därför inte kunde besvara frågorna, en liten del tackade nej av språkliga skäl och en intervju avbröts då det uppstod misstanke om att personen under tillfället var påverkad.

Tabell 1. Beskrivning av antal deltagare.

Tillfrågade	Ja till intervju	Nej till intervju	Ja till enkät	Nej till enkät	Besvarade webbenkät
327	42	285	66	219	18

Analys

Analysen av den insamlade datan gjordes i SPSS. Inledningsvis genomfördes univariata analyser för att kunna beskriva variation i variablerna (Djurfeldt m.fl. 2018). Detta gjordes för att få en bild av hur materialet fördelar sig vad gäller kön, ålder, hur ofta personen vistas på platsen och av vilken anledning. Vidare genomfördes deskriptiva analyser gällande ordningsstörningar, trygghet, förtroende för och uppfattad effekt av ordningsvakter. Vissa variabler har kodats om i form av

att slåsamma svartalernativ, vilket framkommer vid presentationen av resultatet. Genom att koda om på detta sätt förenklas tolkningen utan att det sker någon förändring av själva mätnivån (Djurfeldt m.fl. 2018).

Det genomfördes även bivariata analyser, vilket är en metod som kan användas för att undersöka hur utfallet av de studerade variablerna påverkas eller korrelerar med andra variabler (Djurfeldt m.fl. 2018; Ivert m.fl. 2013). I den här studien har det undersökts hur upplevelser av ordningsstörningar och trygghet, förtroende för och uppfattning om ordningsvakter korrelerar med kön, ålder, tid som spenderas på platsen och anledning till vistelse på platsen. Detta för att kunna redogöra för hur dessa bakgrundsfaktorer kan vara av betydelse för att förstå variation i studerade företeelser. Vid de bivariata analyserna användes variablerna Kön (kvinna), Ålder, Antal dagar på platsen, Boende, Otrygg sen kväll, Ökad trygghet av ordningsvakt, Ordningsstörning, Oro personbrott dag, Oro personbrott kväll, Förtroende och Uppfattad effekt (Bilaga 6).

Det skapades index genom att summera svaren på frågan gällande de olika ordningsstörningarna, vilket resulterade i ett Cronbach's alpha (α) värde på 0.45. Cronbach's alpha är ett mått som används för att mäta i vilken grad frågorna mäter samma sak och om de på så vis är lämpliga att slå samman till ett index (Cronbach 1951). Rekommenderat värde vid indexering är $\alpha=0.70$ då ett lägre värde indikerar att variablerna inte mäter samma sak (a.a.). Trots det låga värdet antogs det ändå vara relevant att skapa detta index utifrån teoretiska skäl, även baserat på att det gjorts på liknande sätt i tidigare studier som MOMS (Ivert m.fl. 2013). Vidare skapades två index som mått på oro att utsättas för personbrott under dagtid respektive kvällstid. Dessa index skapades genom att slå samman svaren på frågorna gällande oro att utsättas för hot eller trakasserier, överfall eller misshandel under dagtid respektive kvällstid ($\alpha=0.80$ respektive $\alpha=0.90$). Måttet för förtroende skapades genom att summera samtliga tre påståenden om förtroende ($\alpha=0.86$). På samma sätt summerades svaren gällande påståenden om uppfattning av effekten av ordningsvakter ($\alpha=0.86$) (Bilaga 6).

Vid de bivariata analyserna används korrelationskoefficienten Pearsons R för att identifiera styrkan i sambandet. Korrelationskoefficienten Pearsons R visar i vilken omfattning sambandet mellan variablerna x och y samvarierar (Djurfeldt m.fl. 2018; Ivert m.fl. 2013). Således bidrar Pearsons R till att finna om sambandet mellan den beroende och oberoende variabeln är starkt eller svagt (Djurfeldt m.fl. 2018). Ett exempel på linjärt samband mellan två variabler är att om samband saknas för korrelationskoefficienten blir $R = 0$. Desto starkare sambandet blir desto mer närmar sig koefficienten +1 eller -1 (a.a.).

Etiska ställningstagande

Vid vetenskaplig forskning bör både forskningskravet och individskyddskravet beaktas, var på det första handlar om att forskning ska bedrivas för att fördjupa och utveckla kunskaper och det sistnämnda handlar om att säkerställa att den forskning som genomförs inte åsamkar individer någon form av skada (Vetenskapsrådet 2002). Forskningskravet beaktas genom att väga eventuell nytta med eventuella risker som studiens genomförande skulle kunna innebära, vilket bör göras vid all vetenskaplig forskning (a.a.). Individskyddskravet har i föreliggande studie beaktas genom att den förhållit sig till de fyra etiska kraven vilka är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Bryman 2018; Vetenskapsrådet 2002), vilket beskrivs mer ingående i kommande stycke. Innan

datainsamlingen påbörjades skickades en etikansökan till Etikrådet på Malmö universitet för granskning. Detta med syftet att ytterligare säkerställa att studien genomförs på ett etiskt korrekt sätt. I etikansökan framkom studiens syfte och tillvägagångssätt och hur hantering av det insamlade materialet skulle komma att se ut. I utlåtandet (Bilaga 7) framkom det att det behövdes göra några förtydligande i informationsbrevet vilket det gjordes i samråd med handledaren. Ansökan godkändes av Etikrådet (HS2021/35).

För att ta hänsyn till informationskravet, som handlar om att deltagarna ska informeras om studiens syfte samt vad deras deltagande innebär (Israel & Hay 2012), fick de som tillfrågades att delta i studien ta del av ett informationsbrev. De som tillfrågades att ställa upp på en strukturerad intervju eller besvara webbenkäten fick ta del av informationsbrevet i anslutning till att de tillfrågades, medan de som tillfrågades för att delta i intervjustudien fick informationsbrevet skickat till sig via mejl. Föreliggande studie har även förhållit sig till samtyckeskravet, vilket syftar till att deltagandet ska vara frivilligt och att deltagarna när som helst kan avbryta sin medverkan (Bryman 2018). Gällande de strukturerade intervjuerna och webbenkäten beaktades detta då samtycke efterfrågades i anslutning till att intervjufrågorna och webbenkäten besvarades. Detta gjordes genom att respondenten på intervjuens samt enkätens första fråga ombads intyga att de tagit del av informationsbrevet, att de är 18 år eller äldre och att de samtycker till deltagande. De informerades även om att de när som helst, under intervjun eller då de besvarade webbenkäten, kunde avbryta sin medverkan. För de semistrukturerade intervjuerna inhämtades samtycke genom att be informanten svara på mejlet, innehållande informationsbrev och förfrågan om att delta. Samtycke för att få spela in intervjun inhämtades muntligt i samband med intervjun, då inspelning accepterades gjordes det på en extern enhet utan internetuppkoppling.

För att beakta konfidentialitetskravet och nyttjandekravet för de strukturerade intervjuerna och webbenkäten informerades deltagarna om att deras svar är anonyma, att materialet enbart kommer vara tillgängligt för oss som genomför den aktuella studien, vår handledare samt eventuella framtida examensstudenter som kommer att göra uppföljningar. Det insamlade materialet kommer under tiden, fram tills uppföljningen, att förvaras i säkerhet på Malmö universitet. Vad gäller de semistrukturerade intervjuerna framfördes även här att deltagarna kommer vara anonyma för utomstående och att svar inte kommer presenteras på ett sätt som pekar ut enskilda individer. Med tanke på att det har genomförts intervjuer med polis och politiker antas detta extra viktigt, då det baserat på deras yrkesroll kan vara extra känsligt att delta. Vidare har det materialet samlats in, förvarats och behandlats utifrån de riktlinjer som funnits gällande digitala intervjuer. Då materialet som framkommit från de semistrukturerade intervjuerna inte är relevant för kommande uppföljningar kommer det att raderas då studien avslutas, vilket ytterligare säkerställer att ingen annan kommer att få ta del av materialet.

Av etiska skäl inkluderades Brottsofferjourens kontaktuppgifter i informationsbrevet gällande strukturerade intervjuer och webbenkät. Detta eftersom en del intervjufrågor/enkätfrågor skulle kunna väcka känslor av oro och otrygghet. På detta vis tilldelades samtliga respondenter denna information och fick samma förutsättningar att få stöd och hjälp om det skulle uppstå behov för det.

RESULTAT

I detta avsnitt presenteras studiens resultat. Först presenteras resultatet av de semistrukturerade intervjuerna. Slutligen redogörs resultaten för de strukturerade intervjuerna/webbenkäten.

Resultat semistrukturerade intervjuer

Nedan presenteras resultatet från de semistrukturerade intervjuerna indelat efter tema. De olika teman som presenteras beskriver förutsättningar samt mål och förväntningar utifrån implementeringen av LOV§3-område på Möllevångstorget.

Brottslighet

Möllevångstorget beskrivs av några intervjupersoner som "Malmös hjärta", att det är en plats där människor kan mötas och samlas. Särskilt torghandeln i området uppskattas och lockar människor till platsen. På platsen beskrivs det förekomma blandade typer av verksamheter, vilka samtidigt som de skapar möjligheter också för med sig vissa typer av problem. Detta är dock inte något som anses vara unikt för Möllevångstorget, då många av de problem som finns på platsen också förekommer på liknande platser.

Samtidigt förekommer det stök på platsen av ungdomar och berusade personer, vilket lyfts fram som bidragande orsaker till otryggheten i området. Majoriteten av intervjupersonerna framhäver att detta är en anledning till att insatsen riktas mot den utvalda platsen. En av intervjupersonerna förklarar problematiken genom att säga "*det är vissa oseriösa verksamheter som i sin tur lockar till försäljning till ungdomar, om vi då pratar ur brottsliga perspektiven, alltså narkotikahandling (Intervjuperson 2)*". En annan hävdar att boende kring Möllevångstorget har lagt märke till narkotikahandeln. "*Framför allt boende reagerade på öppen narkotikaförsäljning och störande ungdomar. (Intervjuperson 5)*". Vidare var det en intervjuperson som, förutom narkotikaförsäljning, också nämnde att det förekommer människohandel på Möllevångstorget och att de har haft problem med oseriösa fastighetsägare kring platsen.

"...Våra kommunpoliserna tryckte på och sa att Möllevångstorget är ett område som riskerar att hamna på den listan om särskilt utsatta områden i Sverige med tanke på droghandeln, människohandeln och allt som pågår där. Det finns en öppen droghandel och mycket kriminalitet. Det finns oseriösa fastighetsägare på platsen som vi har problem med..."

- Intervjuperson 3

Samma intervjuperson nämner också att den narkotikahandel som förekommer på Möllevångstorget skiljer sig från annan drogproblematik som finns i Malmö, att många kriminella från andra delar av staden och landet tenderar att hitta sig in till platsen för att sälja droger på både dagtid och kvällstid. Vidare menade samma person att det jobbas alldeles för lite utifrån Broken Windows teorin. Ett par intervjupersoner nämner rörelse i koppling till Möllevångstorget, således att det är mycket folk som rör sig kring platsen. Detta framhävs som en positiv aspekt av Möllevångstorg, men de poängterar att mycket rörelse på platsen också innebär risk för kriminalitet.

Trygghet

Samtliga intervjupersoner påpekar att trygghetsmätningar i området under tidigare år sticker ut, vilket är en ytterligare anledning till att kommunala ordningsvakter implementeras kring torget. En intervjuperson menar att polisen haft i uppgift att titta på statistiken över utsatta områden i Malmö stad och utifrån det också pekat ut Möllevångstorget som en av dessa platser.

“När vi ansökte om LOV§3 så gjorde vi det med polisen. Möllevången sticker ut i det här med att känna sig otrygg.”

- Intervjuperson 5

Utifrån intervjuerna är det tydligt att insatsen hoppas kunna bidra till ökad trygghet på platsen. Förhoppningen är att alla människor ska kunna röra sig fritt i området och att otryggheten inte ska begränsa deras levnadssätt. En intervjuperson var noga med att belysa att människor ska ha rätten att kunna utnyttja de gator och torg som finns utan att behöva känna rädsla eller otrygghet. Samtliga intervjupersoner var eniga om att de förväntar sig att insatsen bidrar till högre trygghet för människor som vistas på Möllevångstorget.

“...förväntningarna är väl att dem samlade åtgärderna leder fram till att människor upplever att detta är ett tryggare område än vad man gör idag...”

- Intervjuperson 6

En av intervjupersonerna framhävde, förutom implementeringen av ordningsvakter, att det också är viktigt att öka belysningen på Möllevångstorget samt eventuellt grönskan i området för att kunna göra Möllevångstorget till en trygg plats för människor att mötas.

Samverkan

Vid intervjuerna framkommer från några intervjupersoner att de initialt varit tveksamma till implementering av ordningsvakter, men denna tvekan blev till övertygelse när det meddelades att olika aktörer kommer att samverka parallellt med ordningsvakterna. Utifrån intervjuerna framförs samverkan som en viktig del, att det kommer krävas samarbete mellan aktörerna för att insatsen ska bli lyckad. Flera intervjupersoner menar att det inte enbart går att förlita sig på att ordningsvakter ska lösa problemen som finns i området.

Det framfördes även att samverkan och dialog är viktigt för att veta vad som görs i området, för att undvika dubbelarbete och slöseri med resurser. Det lyfts även att det i området finns verksamma aktörer i form av BID Malmö och Communities That Care (CTC), deras arbete parallellt med ordningsvaktsinsatsen framförs vara värdefullt för att uppnå önskade effekter. Några intervjupersoner menar också att det kortsiktiga målet med insatsen är att utveckla en fungerande samverkan inom ramen för insatsen. Några intervjupersoner diskuterade bland annat att de måste ta reda på hur samverkan ska gå till, att de måste hitta en bra struktur i samarbetet för att det ska genomföras på bästa vis och att kunna stötta varandra i processen. En intervjuperson pekade också på vikten att arbeta utifrån olika delar av prevention, att inte bara arbeta på individnivå och vice versa.

“..Hitta en bra struktur i samarbetet. Nu när beslutet är taget, är det viktigt att det genomförs på bästa möjliga sätt...”

- Intervjuperson 1

Utifrån intervjuerna framkom det också att polisen behöver stöd i form av samverkan, att de inte kan göra allt på egen hand. Samarbete med olika aktörer är essentiellt för att på lång sikt göra Møllevångstorget till ett tryggare område. Vidare påpekade några intervjupersoner att det håller på att skapas en samverkanslokal nära Møllevångstorget för att förbättra samarbetet mellan aktörer som är verksamma området.

Ordningsvakter, ett stöd för polisen

Flera intervjupersoner menade att implementering av ordningsvakter på platsen kommer kunna bidra till att underlätta polisens arbete utan att ta över polisens uppgifter. Det framkom vid intervjuerna att ordningsvakter kan fungera som extra ögon för polisen på Møllevångstorget, att de bland annat kommer kunna utbyta information och liknande med varandra. En av intervjupersonerna menade att ordningsvakterna kommer fungera som en förlängd arm för polisen. Trots att intervjupersonerna framhäver vikten av att ordningsvakter inte ska ta över polisens uppgifter framkommer det utifrån ett par intervjuer att den risken finns, att det finns en uppenbar risk att polisens uppgifter kommunaliseras.

“...men i mångt och mycket så ska ordningsvakterna liksom vara vår förlängda arm...”

- Intervjuperson 2

Några påpekar att ordningsvakterna också ska vara bemötande och agera som sociala ambassadörer för människor på Møllevångstorget. Det framförs av några att ordningsvakterna måste kunna skapa förtroende för att människor ska våga dela med sig av sina observationer och våga ta hjälp av vakterna. Egenskaper hos de vakter som ska arbeta på platsen framhävs därför vara av stor betydelse, då det måste vara människor som har goda möjligheter att skapa kontakt med människor som vistas i området.

Sammanfattningsvis visar resultatet från de semistrukturerade intervjuerna att narkotikaförsäljning och otrygghet är ett stort problem på Møllevångstorget. Målet är framförallt att tryggheten ska öka i samband med LOV§3-insatsen. Det önskades också att det skapas en väl fungerande samverkan mellan aktörerna. Ordningsvakterna antas inte kunna lösa problematiken i området på egen hand, men genom samverkan är förhoppningen att de ska underlätta polisens arbete i området.

Resultat strukturerade intervjuer/webbenkät

De som deltog i studien bestod av 47%(n=28) kvinnor, 52%(n=31) män och 2% (n=1) uppgav ej kön. Åldersfördelning var mellan 21 - 77 år och medelåldern var 38 år. 33% (n=20) av de som deltog i studien angav att de vistas på Møllevångstorget 1 - 2 dagar i veckan, 47% (n=28) svarade att de vistas där 3 - 5 dagar i veckan och resterande 20% (n=12) 6 - 7 dagar i veckan. Den främsta anledningen till att personer vistades på platsen var för att de bor i området (n=22)

följt av annan anledning (n=22). 25% (n=15) angav att de oftast befann sig på torget på grund av nöje och 2% (n=1) respondenter arbetade i området. Resultatet av de strukturerade intervjuerna/webbenkäten bör tolkas med försiktighet, detta eftersom endast 60 personer deltagit i studien.

Upplevelse av ordningsstörningar

Bland de fem olika ordningsstörningar som undersöktes var klotter det som av flest (45%) ansågs vara vanligt förekommande på Möllevångstorget, följt av öppen drogförsäljning (31%) och berusade personer som stör ordningen (28%).

Skadegörelse eller ungdomar som bråkar och stör upplevs av respondenterna inte vara särskilt vanligt förekommande på platsen (Tabell 2).

Tabell 2. Upplevelser av ordningsstörningar bland besökare på Möllevångstorget (N=60).

	Klotter	Skadegörelse	Ungdomsgång som bråkar och stör ¹	Berusade personer som stör ordningen	Öppen drogförsäljning
Vanligt	45%	18%	18%	28%	31%
Inte särskilt vanligt	30%	43%	46%	37%	27%
Förekommer inte alls	15%	17%	22%	20%	17%
Vet ej	10%	22%	14%	15%	25%
Total	100%	100%	98%	100%	100%

Notera: Kategorin "Vanligt" omfattar svarsalternativen "Mycket vanligt" och "Ganska vanligt".

¹ Missing = 1.

Trygghetsupplevelse

Respondenten fick svara på om hen känner sig trygg eller otrygg om hen går ut ensam sent en kväll på Möllevångstorget. Trygg innefattar svarsalternativen "Mycket trygg" och "Ganska trygg" och kategorin Otrygg innefattar "Ganska otrygg" och "Mycket otrygg". Majoriteten av respondenterna (70%) svarade att de känner sig trygga (Bilaga 8 tabell 1). Ett fåtal (13%) uppgav att de inte går ut ensamma sent en kväll, varav 38% (n=3) angav att otrygghet var den främsta anledningen. Sedan fick de svara på om de under dem senaste 12 månaderna tagit en annan väg för att undvika en obehaglig person eller plats på Möllevångstorget. Vid analysen slogs svarsalternativen "Mycket ofta" och "Ganska ofta" ihop till kategorin "Ofta". Flertalet (67%) uppgav att de aldrig tagit någon annan väg till följd av otrygghet, de som uppgav att de någon gång tagit en annan väg uppgav framförallt att de gjort det sällan (22%) (Bilaga 8 tabell 1).

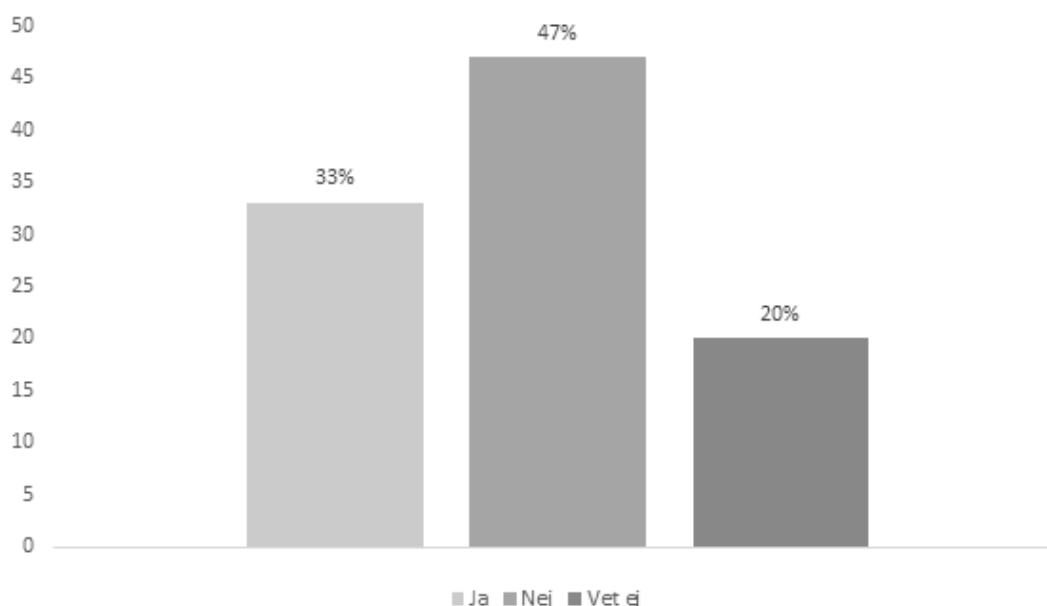
Tabell 3. Avstått från aktivitet till följd av oro att utsättas för brott på Möllevångstorget, antal och andel (N=60).

	Restaurang/bar/Café		Affär/butik		Gym	
Ja	6	10%	4	7%	1	2%
Nej, aldrig	52	87%	53	88%	29	48%
Minns ej	0	0%	1	2%	0	0%
Utför ej aktivitet	2	3%	2	3%	30	50%
	60	100%	60	100%	60	100%

Notera: Kategorin "Ja" innefattar svarsalternativen "Ja, ofta" och "Ja, men bara sällan" resultatet tyder således på prevalens snarare än frekvens. Kategorin "utför ej aktivitet" innebär att respondenten på grund av andra skäl än otrygghet inte utför aktiviteten.

Respondenterna svarade sedan på om de till följd av oro att utsättas för brott avstått från aktivitet, de allra flesta svarade att de aldrig gjort det. Det var få som uppgav att de undvikit någon av de studerade aktiviteterna, men den aktivitet som flest (10%) undvikit var att gå på restaurang/bar/café (Tabell 3).

Vidare undersöktes respondenternas oro att utsättas för specifika brottstyper under dagtid respektive kvällstid (Bilaga 8 tabell 1). Svartalternativen "Mycket ofta" och "Ganska ofta" har slagits samman till "Ofta". Resultatet visar att oro att utsättas för brott varierar beroende på om individen befinner sig på Möllevångstorget under dagtid respektive kvällstid, oavsett tid var stöld eller skadegörelse av cykel det som de flesta oroade sig för (22% dagtid respektive 30% kvällstid). För samtliga studerade brottstyper var oron att utsättas högre under kvällstid. De flesta uppgav dock att de aldrig är oroliga att utsättas för någon av de studerade brottstyperna oavsett tid på dygnet. Slutligen fick de svara på om de tror att högre närvaro av ordningsvakter skulle göra dem mindre orolig för att utsättas för något brott på Möllevångstorget, nära hälften av respondenterna (47%) uppgav att de inte tror att de kommer bli tryggare i samband med detta (Figur 2).

Figur 2. Andel respondenter som tror/inte tror de skulle bli mindre oroliga att utsättas för brott i samband med fler ordningsvakter på Möllevångstorget (N=60).

Uppfattning om ordningsvakter

Respondenterna fick slutligen ta ställning till sex olika påståenden gällande ordningsvakter. Många av respondenterna (45%) uppgav att de inte litar på att ordningsvakter kommer att behandla människor rättvist. Det var ungefär lika många som har förtroende för ordningsvakternas sätt att bedriva sitt arbete (42%), som inte har det (40%). Vidare ansåg majoriteten (53%) att ordningsvakterna kommer ta områdets problematik på allvar. Merparten (57%) uppgav att de tror att högre närvaro av ordningsvakter skulle minska problem med upplevda ordningsstörningar och flera (43%) höll också med om att brottsligheten på Möllevångstorget skulle minska. Flera respondenter (42%) uppgav att de tror att trygghetsupplevelse skulle öka i samband med fler ordningsvakter (Bilaga 8 tabell 2).

Samband mellan variabler

För att få en djupare förståelse för upplevelse av ordningsstörningar, trygghet och uppfattning om ordningsvakter bland besökare på Möllevångstorget genomfördes bivariata korrelationsanalyser (Tabell 4).

Tabell 4. Bivariat korrelationsmatris av studerade variabler (N=60).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Kön (Kvinna)	1										
2. Ålder	0.158	1									
3. Antal dagar på platsen	-0.024	0.041	1								
4. Boende	-0.018	-0.109	-0.318*	1							
5. Ordningsstörning ₁	0.057	-0.051	0.032	0.177	1						
6. Otrygg sen kväll	0.116	0.058	0.158	-0.340**	-0.112	1					
7. Ökad trygghet av ordningsvakter	0.260*	-0.051	-0.100	-0.245	-0.052	0.443**	1				
8. Oro personbrott dag	0.223	-0.096	-0.182	0.191	-0.199	0.057	0.182	1			
9. Oro personbrott kväll	0.181	-0.082	-0.129	0.131	0.406**	0.154	-0.274*	0.636**	1		
10. Förtroende ₂	0.186	0.027	0.291*	-0.439**	0.009	0.343**	0.534**	0.086	0.065	1	
11. Uppfattad effekt	0.195	0.015	0.243	0.350**	0.029	0.305*	-0.702**	0.254	0.333**	0.745**	1

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, ₁ Missing = 1 ₂ Missing = 1.

I tabell 4 framgår att kvinnor också tenderar att tro att ökad närvaro av ordningsvakter skulle minska deras oro utsättas för brott på platsen, utöver det korrelerar inte könstillhörighet med övriga variabler. Det finns dock en svag indikation på att identifiera sig som kvinna också korrelerar med oro för personbrott under dagtid, då det är nära en signifikansnivå på 5% ($p=0.082$). Vad gäller ålder går det inte att finna några signifikanta korrelationer som tyder på att det skulle vara av betydelse för de studerade variablerna. Det vill säga det verkar inte finnas något samband mellan hur gammal en person är och upplevelser av ordningsstörningar och trygghet, eller uppfattning om ordningsvakter.

Det framkommer att personer som upplever ordningsstörningar som mer frekvent förekommande också tenderar att vara mer oroliga för att utsättas för personbrott under kvällstid. Vidare går det att finna ett relativt starkt positivt samband mellan oro att utsättas för personbrott dagtid och att utsättas på kvällstid, det vill säga de som är mer oroliga under dagtid tenderar också att vara mer oroliga på kvällen. Det går även att finna ett signifikant negativt samband mellan att bo i området och känna sig otrygg sent på kvällen, vilket tolkas som att de som bor i området i mindre grad tenderar att vara otrygga en sen kväll (Tabell 4).

Personer som känner sig otrygga sent på kvällen tenderar även att tro att ökad närvaro av ordningsvakter skulle göra de mindre oroliga att utsättas för något brott. Analysen visar även att personer som är otrygga sent på kvällen tenderar att ha högre förtroende för ordningsvakter och är mer benägna att ha högre uppfattad effekt av deras närvaro. Det finns ett negativt samband mellan att bo i området och förtroende och uppfattad effekt av ordningsvakter, alltså boende tenderar att också ha ett lägre förtroende och lägre uppfattad effekt av ordningsvakter. Slutligen går det att se ett starkt positivt samband gällande förtroende och uppfattad effekt. Detta tolkas som att personer som i högre grad har förtroende för ordningsvakter tenderar också att uppfatta effekten av ordningsvakter som högre (Tabell 4).

Sammanfattningsvis visar resultaten från de strukturerade intervjuerna och webbenkäten att klotter och öppen drogförsäljning är de ordningsstörningar som flest respondenter upplever förekomma mest frekvent på platsen. De som vistas på Möllevångstorget är i hög grad trygga och i liten grad oroliga för att utsättas för brott, oron att utsättas för brott är dock något högre under kvällstid. De bivariata analyserna tyder på att ålder och tid på platsen inte korrelerar med upplevelser av ordningsstörningar och otrygghet. Det finns dock ett signifikant samband mellan att identifiera sig som kvinna och tro att ökad närvaro av ordningsvakter skulle minska oron att utsättas för brott. Vidare verkar det inte som att vare sig att identifiera sig som kvinna eller ålder korrelerar med uppfattning om ordningsvakter. Slutligen går det att se att de som spenderar 1 – 2 dagar på platsen tenderar att också ha högre förtroende och högre uppfattad effekt medan de som bor i området tenderar att ha lägre förtroende och lägre uppfattad effekt.

DISKUSSION

I föreliggande avsnitt diskuteras inledningsvis studiens resultat sedan studiens tillvägagångssätt.

Resultatdiskussion

I detta avsnitt diskuteras först resultatet kopplat till de semistrukturerade intervjuerna, sedan resultatet från de strukturerade intervjuerna/webbenkäten.

Förutsättningar LOV §3-insatsen

I denna del besvaras frågan gällande vilka förutsättningar som legat till grund för implementeringen av LOV §3-insatsen kring Möllevångstorget. Majoriteten av intervjupersonerna påpekar att kriminalitet förekommer i stor utsträckning och att boende kring Möllevångstorget påverkas negativt av problematiken som pågår där, i form av att känna otrygghet. Som framförs av majoriteten av intervjupersonerna är det av stor vikt att implementera åtgärder nu för att inte riskera ytterligare negativ utveckling i området. Forskning visar att brottslighet och brottstyper tenderar att koncentrera sig till vissa platser, vilket dessutom är stabilt över tid (Braga m.fl. 2014; Weisburd 2015). Det kan således antas att problematiken sannolikt kommer fortgå om det inte genomförs åtgärder för att motverka den.

Vid intervjuerna framkommer att det på platsen förekommer en ”öppen drogscen”. Detta antas utifrån tidigare studier vara problematiskt då den här typen av exponering för oordning är en källa till just otrygghet (Hinkle & Weisburd 2008; Sampson & Raudenbush 1999; Wilson & Kelling 1982). I linje med Broken windows teorin kan således implementering av ordningsvakter i området anses vara fördelaktigt. Även utifrån teorier som RAT och Rationella val antas den här formen av insats vara relevant. Ordningsvakter kan i det här fallet fungera som kapabla väktare, vilket enligt RAT är en viktigt brottsförebyggande faktor (Cohen & Felson 1979). Det kan också öka hotet om konsekvenser och göra det mer ansträngande för personer att begå brott på platsen, vilket är i linje med Rationella val teorin (Clarke 1995; Hennen & Gerell 2019). Liknande åtgärder har dock implementerats i området tidigare och då inte lett till önskad effekt (Hennen & Gerell 2019). Detta indikerar att den här typen av situationella åtgärder inte är hela lösningen, alltså att det bör genomföras andra insatser parallellt. Vid intervjuer

framkommer att BID Malmö och CTC också är verksamma i området, detta skapar således goda förutsättningar. Hur LOV §3-insatsen i samband med övriga åtgärder kommer fungera går dock att inte att säga.

På Möllevångstorget förekommer också problem i form av att utomstående söker sig till platsen för att begå brott. Det vill säga individer från andra delar av landet och staden söker sig till platsen, framförallt för att sälja droger. Det kan således antas finnas egenskaper i miljön som bjuder in till den här sortens brottslighet. Broken windows teorin menar att det är ordningsstörningar som lockar kriminella att begå brott i specifika områden, då denna oordning antas signalera att de som bor i området inte bryr sig om vad som händer där (Sampson & Raudenbush 1999; Wilson & Kelling 1982). Att implementera ordningsvakter i området med fokus på att minska och motverka ordningsstörningar skulle utifrån detta synsätt kunna vara gynnsamt. Forskning visar dessutom att insatser med fokus på just oordning kan få betydande effekt på brottsligheten (Braga m.fl. 2015). Det är dock viktigt att det görs på ett korrekt sätt, då det annars riskerar att leda till motsatt eller uteblivande effekt (Braga m.fl. 2015; Doyle m.fl. 2016; Hinkle & Weisburd 2008; Noaks 2000).

Mål och förväntningar

Frågan som besvaras i föreliggande del handlar om vilka mål och förväntningar involverade aktörer har på insatsen. Samtliga intervjupersoner framhävde vikten av trygghet, hur viktigt det är att människor som vistas på Möllevångstorget känner sig trygga på och omkring platsen. Förhoppningen är att LOV §3-insatsen ska bidra till en ökad trygghet bland de som vistas i området. Forskning gällande ordningsvaktens effekt på trygghet har dock inte studerats i särskilt hög grad (Nilsson 2018; Norén Bretzer 2020). Men viss forskning tyder på att vissa grupper i högre grad gynnas av den typen av insatser (Doyle m.fl. 2016; Noaks 2000; Norén Bretzer 2020), det finns således en liten indikation på att det skulle vara möjligt att öka tryggheten med hjälp av ordningsvakter. Även i föreliggande studie går det att finna liknande resultat, då kvinnor i högre grad tenderar att tro att ökad närvaro av ordningsvakter skulle minska deras oro att utsättas för brott.

Vidare förväntas implementering av ordningsvakter i området även motverka några av de ordningsstörningar som upplevs förekomma på platsen. Det kan utifrån teoretiska perspektiv som Broken Windows vara relevant att rikta åtgärder för att minska oordning (Hinkle & Weisburd 2008; Wilson & Kelling 1982). Det framkommer dock vid tidigare studier att det genom ökad övervakning kan vara svårt att komma åt viss problematik, så som till exempel öppen drogförsäljning (Hennen & Gerell 2019). Detta indikerar att det kan finnas problematik som kan vara svår att komma åt med enbart ordningsvakter, men det utesluter inte att mindre företeelser skulle kunna motverkas eller minskas i samband med högre nivåer av ordningsvakter. Samtliga intervjupersoner ansåg dock att det inte antas att ordningsvakter på egen hand ska kunna lösa områdets problematik, utan att det krävs samverkan mellan flera olika aktörer. Det kan utifrån tidigare forskning dessutom antas att en god dialog och samverkan med allmänheten kommer vara av betydelse för insatsens effekt. Hinkle & Weisburd (2008) menar till exempel att dialog och kommunikation mellan polis och medborgare kan minimera risken för negativa effekter vid patrullering för att minska ordningsstörningar, på samma sätt kan detta tänkas vara viktigt vid insatser där ordningsvakter är involverade. Vidare tyder tidigare forskning på att egenskaper hos de ordningsvakter som arbetar i ett givet område skapar förutsättningar för den här typen av insatser (Balkin &

Houlden 1983; Norén Bretzer 2020). Balkin & Houlden (1983) menar att det är fördel om tjänstepersoner, så som ordningsvakter, har bra lokal kännedom och är personligt engagerade i området då detta påverkar effekten av insatsen. Vid intervjuerna framkommer det att finns en förståelse för betydelsen av egenskaper hos ordningsvakter, vilket således är i linje med vad forskning inom ämnet framhäver. Det anses på så vis vara högst relevant att lägga fokus på att noga välja ut de ordningsvakter som ska patrullera på Möllevångstorget, utifrån egenskaper som skapar förutsättningar att bygga förtroende mellan dem och allmänheten. Detta kan i sin tur antas vara av stor vikt för att skapa en god dialog (Gill m.fl. 2014), vilket enligt forskning reducerar risken för att medborgare ska känna sig otrygga vid närvaro av personer i uniform (Weisburd 2015).

Upplevelser av ordningsstörningar och trygghet

Den aktuella studien har även haft för avsikt att undersöka hur upplevelsen av ordningsstörningar och otrygghet ser ut bland personer som vistas på Möllevångstorget. Klotter och öppen drogförsäljning var de ordningsstörningar som ansågs vara mest frekvent förekommande på Möllevångstorget. Samtidigt är det en stor del av respondenterna som inte anser att studerade ordningsstörning är särskilt vanligt förekommande på platsen. Precis som i tidigare studier (Ceccato 2016; Hinkle & Weisburd 2008; Wilson & Kelling 1982) indikerar denna studie att det finns ett visst samband mellan upplevelse av oordning och otrygghet, detta då individer som i högre grad upplevde förekomst av ordningsstörningar som vanligt också tenderade att vara mer oroliga att utsättas för personbrott under kvällstid.

Utifrån studiens båda undersökningar framkommer det att det finns en särskild problematik vad gäller narkotika i området, i form av förekomst av öppen drogförsäljning. Baserat på den forskning som finns kan det vara av stor betydelse att rikta insatser för att motverka och förebygga den här typen av företeelser (Hinkle & Weisburd 2008; Wilson & Kelling 1982). Vilka åtgärder som riktas och hur de implementeras är dock av stor betydelse för att uppnå önskad effekt. Det kan, som nämnt, genom enbart ökad bevakning och patrullering vara svårt att komma åt denna problematik, vilket bland annat Hennen & Gerell (2019) har konstaterat. Forskning visar också att hur den här typen av åtgärder genomförs är viktigt att beakta, att det vid felaktigt utförande istället riskerar att leda till motsatta effekter i form av ökad otrygghet (Hinkle & Weisburd 2008; Noaks 2000).

Gällande otryggheten kopplat till Möllevångstorget visar resultatet att de flesta känner sig trygga då de går ut ensamma på kvällen, det är inte heller särskilt vanligt att besökare undviker personer, platser eller aktivitet på torget på grund av otrygghet. Studien indikerar att otryggheten varierar mellan dagtid och kvällstid, då oro att utsättas för brott är högre under kvällstid. Att tryggheten varierar mellan olika tidpunkter och situationer är något som också tidigare konstaterats (Ceccato; 2016; Doyle m.fl. 2016; Ivert 2018). Detta skulle kunna indikera att insatser för att öka tryggheten på platsen skulle få större effekt om de sker under kvällstid, detta då forskning tyder på att tryggheten inte ökar i situationer där individen redan känner sig trygg (Doyle m.fl. 2016). Vidare angav de flesta respondenter att de inte tror att deras oro att utsättas för något brott skulle minska i samband med högre nivåer av ordningsvakter, resultatet skulle dock kunna speglas av att de allra flesta uppgav att de inte var oroliga att utsättas för något brott även utan ordningsvakter. Bakgrundsfaktorer som kön och ålder verkar enligt studiens resultat inte ha någon betydelse för trygghetsupplevelsen, vilket motsäger mycket av den forskning som gjorts inom området (Brå 2020; Ceccato 2016; Hale 1996; Malmö stad 2019).

Dock tenderar de som identifierar sig som kvinna tro att de skulle bli mindre oroliga för att utsättas för brott i samband med högre närvaro av ordningsvakter. Detta skulle kunna tolkas som att framförallt kvinnor skulle gynnas av den här typen av insats, vilket även framkommit vid tidigare studier (Doyle m.fl. 2016; Norén Bretzer 2020).

Förtroende och uppfattning om ordningsvakter

Studiens fjärde och sista frågeställning handlade om hur människor som vistas på Møllevångstorget uppfattar ordningsvakter. Överlag uppgav respondenterna att de har förtroende för ordningsvakter vad gäller deras sätt att bedriva sitt arbete och lita på att de kommer ta området problem på allvar. Många hade dessutom en positiv uppfattning i form av att ha en förhoppning om att ordningsvakter kan minska ordningsstörningar och brottslighet på platsen. De allra flesta uppgav dock att de inte litar på att ordningsvakter kommer att behandla människor rättvis. Detta kan antas vara problematiskt då det skulle kunna innebära konsekvenser för den planerade insatsen, då forskning tyder på att upplevelse av rättvisa och förtroende är av betydelse för effektivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete (Brå 2018; Gill m.fl. 2014). Även i föreliggande studie framkommer att förtroende kan vara av betydelse för uppfattningen om ordningsvakter, då de som har högre förtroende i större utsträckning anser att ordningsvakter kan bidra med positiva effekter. Baserat på detta antas förtroendeskapande arbete i samband med LOV §3-insatsen vara högst relevant.

Utifrån studiens resultat kan det dessutom antas vara särskilt angeläget att arbeta för att skapa förtroende bland framförallt boende, då det vid bivariata analyser framkom att boende också tenderar att ha lägre förtroende för ordningsvakter. Som Gill m.fl (2014) konstaterar är viljan att samarbeta starkt korrelerad med personens förtroende. För att få allmänheten att bidra med sina observationer och vilja samarbeta med ordningsvakter antas det vara viktigt att det skapas och upprätthålls ett förtroende mellan parterna. Men till skillnad från vad som framkommit vid tidigare studier gällande förtroende för och uppfattning om ordningsvakter och poliser (Brå 2020; Brå 2018; Doyle m.fl. 2016; Nilsson 2018; Norén Bretzer 2020), har det i den här studien inte gått att finna resultat som tyder på att vare sig könstillhörighet eller ålder skulle vara av betydelse för förtroendet och uppfattning om ordningsvakter.

Metoddiskussion

I kommande avsnitt diskuteras studiens tillvägagångssätt. Vid den aktuella studien har det tillämpats både kvalitativa och kvantitativa metoder då detta varit nödvändigt för att uppnå studiens syfte och besvara dess frågeställningar. Studien bygger på två olika undersökningar där den första genomförts med hjälp av semistrukturerade intervjuer och den andra har utförts med en kombination av strukturerade intervjuer och en webbenkät. Tillvägagångssättet för de två olika undersökningarna diskuteras separat nedan.

Kvalitativ studie

På grund av den rådande pandemin genomfördes samtliga semistrukturerade intervjuer via den digitala plattformen Zoom. Att intervjuerna genomfördes på distans och via Zoom var gynnsamt eftersom det innebar att tid samt resurser kunde sparas, vilket annars kan vara ett problem vid intervjustudier (Zetterquist & Ahrne 2015). En annan positiv aspekt med intervjuer via Zoom var att intervjupersoner möjligen har känt sig mer villiga att delta, eftersom det kan

upplevas som ett mer bekvämt alternativ (a.a.). Under intervjuerna var kameran på under majoriteten av tillfällena, vilket bidrog till att det blev väldigt likt en personlig intervju. På så vis är det möjligt att tillvägagångssättet inte haft särskilt stor inverkan på resultatet (Zetterquist & Ahrne 2015).

Metoden har inneburit att intervjupersoner fått tala öppet om frågorna som ställdes, samtidigt som de fått följa en typ av riktning. Detta har lett till att de fått möjlighet att utforma svaren genom individuella tankar och reflektioner, vilket antas vara en fördelarna med semistrukturerade intervjuer (Bryman 2018). Det var också en stor fördel att samtliga intervjuer var möjliga att spela in, på så vis blev det möjligt att lyssna på intervjuerna upprepade gånger. Detta innebar samtidigt arbete med transkribering vilket är en tidskrävande process, men då gruppen bestod av tre personer kunde denna process effektiviseras. Transkriberingen ansågs dessutom vara fördelaktig då materialet blev lättare att tolka och analysera, det bidrog även till en bättre överblick över det insamlade materialet. Samtliga medarbetare fick dessutom möjlighet att analysera materialet, vilket minimerar risken för att analysen manipuleras av en persons synsätt och bias (a.a.).

I föreliggande studie har varken externt eller internt bortfall varit ett stort problem, detta då samtliga i urvalet valde att medverka och det var inte heller någon fråga som inte besvarades. Det externa bortfallet kontrollerades genom att skicka påminnelse mejl till de som inte svarat vid första förfrågan. Internt bortfall antas ha kontrollerats genom att intervjuguiden varit tydligt utformad, vilket enligt Bryman (2018) rekommenderas. Bortfallet antas också ha minimerats då flera intervjuare deltog vid majoriteten av intervjutillfällena. Detta då det varit möjligt att uppmärksamma om en fråga missats eller ingripa då tekniska problem uppstod.

En annan aspekt som bör diskuteras vid kvalitativ forskning är överförbarhet, vilket handlar om i vilken mån studiens resultat är tillämpligt i andra liknande kontexter (Karlsson & Pettersson 2006). Det lyfts ofta som en nackdel med kvalitativ forskning, att det kan vara problematiskt att applicera dess resultat i andra miljöer (a.a.). I föreliggande studie kan till exempel studiens överförbarhet påverkas av att resultatet endast baseras på sju personer och att det finns ett givet fokus på just Möllevångstorget. Samtidigt har den kvalitativa delen i viss mån kompletterats av den kvantitativa datainsamlingen, vilket bidrar till breddning av materialet (Ahrne & Svensson 2015). Genom transparens angående studiens genomförande blir det dessutom lättare att förstå i vilken grad studiens resultat går att överföra till andra kontexter och miljöer, vilket även ökar studiens pålitlighet (Ahrne & Svensson 2015; Bryman 2018). Det bör dock framföras att studiens resultat inte har meddelats till intervjupersoner som deltagit i studien. Detta innebär att de inte fått möjlighet att godkänna eller föreslå ändringar i det resultat som framkommit vid analys av materialet, om denna möjlighet hade givits hade sannolikt studiens resultat blivit mer trovärdigt (Bryman 2018).

Slutligen har det varit förmånligt att kontakt med nyckelinformanter skapades via en person som själv är en del av arbetet med insatsen. Detta har bidragit till att personer som besitter god kunskap om arbetet med insatsen är de som blivit tillfrågade att delta. Detta skulle samtidigt kunna betyda att de åsikter och tankar som framkommit endast speglar ett visst perspektiv, det vill säga perspektiv från mer kritiska personer har således inte lyfts. Samtidigt har vissa frågor som ställts till viss del givit utrymme för kritik och problematik kopplat insatsen, vilket i viss mån gjort det möjligt att fånga även kritiska aspekter.

Kvantitativ studie

Metoden som tillämpades ansågs lämplig för att försäkra och stärka studiens ekologiska validitet, men med tanke på rådande pandemi tillkom en risk för lågt svarsdeltagande. Att därför erbjuda webbenkäten som ett alternativ har varit fördelaktigt, dock har svarsfrekvensen för de båda varit låg. Detta låga deltagande innebär att studiens resultat inte är representativt för hela urvalet. Den valda metoden tillät inte utskick av påminnelser att besvara enkäten, vilket annars kan vara ett effektivt sätt att minska bortfall (Bryman 2018). Vidare kan studiens exkludering av större sällskap inneburet ett stort bortfall, ett större svarsdeltagande hade sannolikt kunnat uppnås om det förmedlats enkäter till även större umgängen. Som nämnt bör även den rådande Covid – 19 pandemin beaktas då det skulle kunna ha haft effekt på människors vilja att delta. Det vill säga människor kan ha avstått från att delta på grund av rädsla för smitta.

Utöver det låga svarsdeltagandet har det kombinerade tillvägagångssättet varit positivt, detta då det sannolikt gjort det möjligt att nå mer varierande åldersgrupper, då äldre utan datorvana ofta annars faller bort vid webbenkäter (Roxell 2006). Samtidigt har studiens tillvägagångssätt inneburit att vissa grupper av människor inte har fångats upp. Det hade till exempel varit fördelaktigt om data samlats in även under kvällstid eller helger, då tiden för datainsamling sannolikt påverkat vilka människor som blivit föremål för studien (Hennen & Gerell 2019). Vidare har det utifrån metoden inte varit möjligt att fånga upplevelser från människor som inte talar svenska. På så vis har studien inte inkluderat särskilt varierande typer av människor vilket anses vara en stor nackdel.

Ytterligare en aspekt som bör diskuteras är att respondenterna kan ha påverkats att svara på ett visst sätt. Detta då Roxell (2006) menar att människor påverkas av den som genomför intervjun. I den här studien genomfördes strukturerade intervjuer av tre olika personer, det föreligger således en risk att människor svarat på ett visst sätt beroende på vem som intervjuat dem. Frågan om anonymitet bör också diskuteras, då det kan vara problematiskt i intervjustudier (Roxell 2006). De är rimligt att anta att anonymitetskänslan varierar beroende på om svar lämnats i form av en intervju eller webbenkät, vilket således skulle kunna ha påverkat hur människor valt att svara. Detta eftersom de som svarat på webbenkäten sannolikt i högre grad känt sig anonyma, vilket skulle kunna innebära att de känt sig mer bekväma att svara på frågorna (Janson 1995). Även om respondenter som besvarar webbenkäter inte påverkas av den som ställer frågorna på samma sätt som vid intervjuer kan de vara mer benägna att hoppa över vissa frågor och påståenden, att missa frågor och att svara "vet inte". Kvalitén på datan från webbenkäten kan således vara något sämre (Bryman 2018). Det interna bortfallet i studien har dock inte varit särskilt stort, på så vis antas inte användandet av webbenkäter påverkat studiens resultat i särskilt hög grad.

Slutligen har det genom att operationalisera de olika begreppen varit möjligt att med mer säkerhet uttala vad det är som har undersökts. Många av de mått som använts har dessutom använts på liknande sätt i tidigare studier, däribland MOMS, NTU och BRÅ. Samtliga begrepp har dessutom operationaliserats på ett sådant sätt att det varit möjligt att fånga olika aspekter av dessa företeelser. En annan fördel har varit att intervjuguiden/webbenkäten bestod av relativt få frågor och enbart slutna svarsalternativ, vilket varit förmånligt vid analys och tolkning av datan. Ytterligare en fördel med föreliggande studie var att utformandet av enkäten i Sunet Survey gjorde det smidigt att överföra det insamlade materialet till SPSS för

analys. Det hade dock varit fördelaktigt om det genomförts någon form av pilotstudie, då detta skulle gjort det möjligt att i ett tidigt skede kunna identifiera brister i intervjuguiden/webbenkäten (Bryman 2018). Till exempel framkom det vid datainsamlingen att människor inte upplevde problematik i särskilt hög grad kopplat till just Møllevångstorget, utan snarare relaterat till bakgator. Frågor i studien var dock formulerade att gälla just torget och inte området kring platsen. Det hade för studien varit fördelaktigt om frågorna istället hade formulerats på ett sätt som även inkluderade gator kring Møllevångstorget, detta då problembilden i området sannolikt hade blivit tydligare då även upplevelser kring torget hade undersökts.

SLUTSATS

De semistrukturerade intervjuerna ger indikation på att Møllevångstorget karaktäriseras av olika brottstyper och otrygghet, vilket är grunden till att LOV§3-insatsen initierats i området. Detta har resulterat i önskan från medverkande aktörer att åtgärda problematiken och göra Møllevångstorget till en tryggare plats för människor som vistas där. Ordningstvakter ses som en del av lösningen på den problematik som finns i området, men det betonas samtidigt att en fungerande samverkan mellan flera aktörer är det som kommer leda till önskade effekter. Det är därför av betydande vikt att framtida forskning lägger fokus på hur väl samverkansarbetet inom ramen för LOV§3-insatsen har fungerat samt hur detta skulle kunna ha påverkat effekten av insatsen. Utifrån de strukturerade intervjuerna och webbenkäten framkommer det att klotter och öppen drogförsäljning är de ordningsstörningar som upplevs förekomma mest frekvent på platsen. Den aktuella studien tyder på att tryggheten bland människor som vistas på platsen är relativt hög, men att oro att utsättas för brott är något högre under kvällstid. Gällande uppfattning om ordningstvakter visar studien att många har förtroende för ordningstvakter och tror de kan ha viss effekt på tryggheten, ordningsstörningar och brottsligheten i området. Dessa resultat bör dock tolkas med försiktighet. Utifrån de resultat som framkommit antas det finnas skäl att i samband med LOV§3-insatsen också arbeta förtroendeskapande, eftersom det skulle kunna få betydelse för insatsens effekt. Detta då studien visar att förtroende kan vara av betydelse för uppfattningen om ordningstvakter. Framtida forskning bör syfta till att undersöka hur detta görs på bästa sätt samt vilka faktorer som påverkar förtroendet för och uppfattningen om ordningstvakter. Slutligen hoppas studiens resultat kunna vara av betydelse för det fortsatta och framtida arbetet med den aktuella LOV §3-insatsen.

REFERENSER

Ahrne S, Svensson P, (2015) *Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt I*: Ahrne G & Svensson P, (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. (uppl. 2:5). Stockholm: Liber.

Balkin S, Houlden P, (1983) Reducing Fear of Crime through Occupational Presence. *Criminal Justice and Behavior*, 10(1), 13 – 33.

Boreus K, (2015) *Texter i vardag och samhälle I*: Ahrne G & Svensson P, (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. (uppl. 2:5). Stockholm: Liber.

Brottsförebyggande rådet, (2018) *Relationen till rättsväsendet i socialt utsatta områden*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet (BRÅ-rapport: 2018:6).

Brottsförebyggande rådet, (2020) *Nationella trygghetsundersökningen 2020: om utsatthet, otrygghet och förtroende*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. (BRÅ-rapport: 2020:8).

Ceccato V, (2016) Public Space and the Situational Conditions of Crime and Fear. *International Criminal Justice Review*, 26(2), 69 - 79.

Clarke R V, (1995) Situational crime prevention. *Crime and Justice*, 19, 91–150

Cohen L, Felson M, (1979) Social change and crime rate trends: A routine activity approach. *American Sociological Review*, 44, 588 - 608.

Cronbach L J, (1951) Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16(8), 297-334.

Djurfeldt G, Larsson R, Stjärnhagen O, (2018) *Statistisk verktygslåda 1: samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. (3 uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Doyle M, Frogner L, Andershed H, Andershed A K, (2016) Feelings of safety in the presence of the police, security guards, and police volunteers. *European journal on criminal policy and research*, 22(1), 19 - 40.

Gill C, Weisburd D, Telep C, Vitter Z, Bennett T, (2014) Community-oriented policing to reduce crime, disorder and fear and increase satisfaction and legitimacy among citizens: a systematic review. *Journal of Experimental Criminology*, 10(4), 399.

Hale C, (1996) Fear of crime: a review of literature. *International review of victimology*, 4, 79 - 150.

Hennen I, Gerell M, (2019) Hot spot “Knarkrondellen”: An evaluation of police interventions in Malmö. *Nordisk Politiforskning*, 6(2), 111–135.

Hinkle J C, Weisburd D, (2008) The irony of broken windows policing: A micro-place study of the relationship between disorder, focused police crackdowns and fear of crime. *Journal of Criminal Justice*, 36(6), 503–512.

- Ivert A, (2018) *Trygghet i forskning och praktik*. I: Lindström C & Sempert U, (red.) *Kriminologi och poliskunskap: mötet mellan forskning och praktik*. (uppl. 1:1). Lund: Studentlitteratur.
- Ivert K, Chrysoulakis A, Kronkvist K, Levander M T, (2013) Malmö områdesundersökning 2012. Lokala problem, brott och trygghet. *Institutionen för kriminologi*, Malmö högskola.
- Israel M, Hay I, (2012) *Research Ethics in Criminology*. I: Gadd D, Karstedt S & Messner S F, *The Sage Handbook of Criminological Research Methods*.
- Janson C-G, (1995) On Project Metropolitan and the Longitudinal Perspective. Project Metropolitan, Research Report No. 40. *Stockholm: Department of Sociology*, University of Stockholm.
- Karlsson J, Pettersson T, (2006) *Det blir vad vi gör det till! Om att skapa och analysera ett undersökningsmaterial I*: Roxell, L. & Tiby, E. [red.] (2006): *Frågor, fält och filter. Kriminologisk metodbok*. Studentlitteratur, Lund.
- Lag om ordningsvakter, 1980:578.
- Malmö stad, (2021) *Kommunala ordningsvakter ska öka tryggheten i Malmö*. ><https://www.malmo.se><HTML (2021-04-09)
- Malmö stad, (2019) *Malmö områdesundersökning 2018*. ><https://www.malmo.se><PDF (2021-03-30)
- Malmö stad, (2020) *Utredning – möjligheten att komplettera Polisens arbete med kommunala ordningsvakter*. ><https://www.malmo.se> <PDF (2021-03-29)
- Nilsson F, (2018) *Ordningvakt, väktare och trygghetsvärd? Vad visar forskningen?* Länsstyrelsen, Skåne.
- Noaks L, (2000) Private cops on the block: A review of the role of private security in residential communities, *Policing and Society: An International Journal*, 10(2), 143 – 16.
- Norén Brezter Y, (2020) *Utvärdering av ordningsvakter: enligt LOV §3 Gamlestaden Göteborg*. Slutrapport.
- Rennstam J, Wästerfors D, (2015) *Att analysera kvalitativt material*. I: Ahrne S & Svensson P (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. (Uppl. 2:5). Liber: Stockholm.
- Roxell L, (2006) *Betydelsen av anonymitet, kontext och bortfall vid självrapportundersökningar*. I: Roxell L & Tiby E (red.) *Frågor, fält och filter: kriminologisk metodbok*. Lund: Studentlitteratur.
- Sampson R J, Raudenbush S W, (2004) Seeing Disorder: Neighborhood Stigma and the Social Construction of "Broken Windows": *Social Psychology Quarterly*, 67(4), 319–342.
- Sampson R J, Raudenbush S W, (1999) Systematic social observation of public spaces: A new look at disorder in urban neighborhoods. *American Journal of Sociology*, 105(3), 603 - 651.

- Vetenskapsrådet, (2002) *Forskningsetiska principer: inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet
- Weisburd D, (2015) The law of crime concentration and the criminology of place: *American Society of Criminology*, 133–157.
- Wikström P O, Torstensson M, (1997) *Lokalt brottsförebyggande arbete: organisation och inriktning*. (Problemgruppen, Rapport 1997:2). Polishögskolan i Solna
- Wilson J Q, Kelling G L, (1982) Broken windows. *Atlantic Monthly*, 211, 29 – 38.
- Zetterquist U L, Ahrne G, (2015) *Intervjuer I: Ahrne G & Svensson P, (red.) Handbok i kvalitativa metoder*. (uppl. 2:5). Stockholm: Liber.
- Öberg P, (2015) *Livshistorieintervjuer. I: Ahrne S & Svensson P (red.) Handbok i kvalitativa metoder*. (Uppl. 2:5). Liber: Stockholm.

BILAGOR

Bilaga 1. Intervjuschema semistrukturerade intervjuer

Nyckelinformant - Polis

Bakgrund

1. Vad är din roll i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet på Möllevångstorget?
2. Hur länge har du varit aktiv i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet på Möllevångstorget?
3. På vilket sätt har ni på **polisen** varit delaktiga i beslutet om att Möllevångstorget ska bli ett LOV§3-område?

Förutsättningar

4. Hur skulle du beskriva Möllevångstorget, utifrån styrkor och svagheter?
5. Varför sker implementeringen av ordningsvakter på just Möllevångstorget? - vilka problem i området är det som implementeringen syftar till att hantera?
6. Vad tror du att det är på Möllevångstorget som är själva grunden till den problematik som upplevs finnas där?
7. Anser du att det finns särskilda behov av att arbeta trygghetsskapande på just Möllevångstorget? → vilka behov?
8. Har du som polis känt att ni på polisen är i behov av stöd för att komma åt problematiken på Möllevångstorget? → Om ja, vilket typ av stöd?
9. Tror du att ordningsvakterna kommer fungera som stöd (i samverkan) för polisen? → Om ja, på vilket sätt
10. Har det riktats andra trygghetsskapande åtgärder mot platsen tidigare? → isåfall vilka? och vilka effekter har de haft på tryggheten och brottsligheten i området?

Mål och förväntningar

11. Vilka är **polisens** mål & förväntningar på införandet av LOV§3-område på Möllevångstorget?
12. Vilka problem är det som förekommer på Möllevångstorget som ni tror kan minskas/förebyggas med hjälp av ordningsvakter?
13. Vilka skulle du säga är de kortsiktiga respektive långsiktiga målen med implementeringen av ordningsvakter på platsen?
14. Anser du att det finns några risker med införandet av LOV§3-område på Möllevångstorget?
15. På vilket sätt tror du att implementeringen av ordningsvakter på Möllevångstorget kommer att påverka **polisens** arbete i området?

Övrigt

16. Vad är dina egna tankar och uppfattningar om att göra Möllevångstorget till ett LOV§3-område?
17. Det finns ganska lite forskning gällande hur effektiv den här typen av insats är, vad är dina tankar kring detta?
18. Finns det något du önskar tillägga som du tror kan vara av vikt i vår studie?

Nyckelinformant - Malmö stad

Bakgrund

1. Vad är din roll i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet på Möllevångstorget?
2. Hur länge har du varit aktiv i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet på Möllevångstorget?
3. På vilket sätt har **Malmö stad** varit delaktiga i beslutet om att Möllevångstorget ska bli ett LOV§3-område?

Förutsättningar

4. Hur skulle du beskriva Møllevångstorget, utifrån styrkor och svagheter?
5. Varför sker implementeringen av ordningsvakter på just Møllevångstorget? - vilka problem i området är det som implementeringen syftar till att hantera?
6. Vad tror du att det är på Møllevångstorget som är själva grunden till den problematik som upplevs finnas där?
7. Anser du att det finns särskilda behov av att arbeta trygghetsskapande på just Møllevångstorget? → vilka behov?
8. Har det riktats andra åtgärder mot platsen tidigare? isåfall vilka? och vilka effekter har de haft på tryggheten och brottsligheten i området?

Mål och förväntningar

9. Vilka är **Malmö stads** mål & förväntningar på införandet av LOV§3-område på Møllevångstorget?
10. Vilka problem är det som förekommer på Møllevångstorget som ni tror kan minska/förebyggas med hjälp av ordningsvakter?
11. Vilka skulle du säga är de kortsiktiga respektive långsiktiga målen med implementeringen av ordningsvakter på platsen?
12. Anser du att det finns några risker med införandet av LOV§3-område på Møllevångstorget?
13. På vilket sätt tror du att implementeringen av ordningsvakter på Møllevångstorget kommer att påverka **Malmö stads** arbete i området?

Övrigt

14. Vad är dina egna tankar och uppfattningar om att göra Møllevångstorget till ett LOV§3 område?
15. Det finns ganska lite forskning gällande hur effektiv den här typen av insats är, vad är dina tankar kring detta?
16. Finns det något du önskar tillägga som du tror kan vara av vikt i vår studie?

Nyckelinformant - BID Malmö

Bakgrund

1. Vad är din roll i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet på Møllevångstorget?
2. Hur länge har du varit aktiv i det trygghetsskapande och brottsförebyggande på Møllevångstorget?
3. På vilket sätt har **BID Malmö** varit delaktiga i beslutet om att Møllevångstorget ska bli ett LOV§3-område?

Förutsättningar

4. Hur skulle du beskriva Møllevångstorget, utifrån styrkor och svagheter?
5. Varför sker implementeringen av ordningsvakter på just Møllevångstorget? - vilka problem i området är det som implementeringen syftar till att hantera?
6. Vad tror du att det är på Møllevångstorget som är själva grunden till den problematik som upplevs finnas där?
7. Anser du att det finns särskilda behov av att arbeta trygghetsskapande på just Møllevångstorget? → vilka behov?
8. Har det riktats andra åtgärder mot platsen tidigare? isåfall vilka? och vilka effekter har de haft på tryggheten och brottsligheten i området?

Mål och förväntningar

9. Vilka är **BID Malmö**s mål & förväntningar på införandet av LOV§3-område på Møllevångstorget?
10. Vilka problem är det som förekommer på Møllevångstorget som ni tror kan minskas/förebyggas med hjälp av ordningsvakter?
11. Vilka skulle du säga är de kortsiktiga respektive långsiktiga målen med implementeringen av ordningsvakter på platsen?
12. Anser du att det finns några risker med införandet av LOV§3-område på Møllevångstorget?

13. På vilket sätt tror du att implementeringen av ordningsvakter på Møllevångstorget kommer att påverka BID MALMÖS arbete i området?

Övrigt

14. Vad är dina egna tankar och uppfattningar om att göra Møllevångstorget till ett LOV§3 område?
15. Det finns ganska lite forskning gällande hur effektiv den här typen av insats är, vad är dina tankar kring detta?
16. Finns det något du önskar tillägga som du tror kan *vara av vikt i vår studie*?

Nyckelinformant - politiker

Bakgrund

1. Vad är din roll i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet på Møllevångstorget?
2. Hur länge har du varit aktiv i det trygghetsskapande och brottsförebyggande på Møllevångstorget?
3. På vilket sätt har du som **politiker** varit delaktig i beslutet om att Møllevångstorget ska bli ett LOV§3-område?
4. Vad är grunden till att det togs ett politiskt beslut om att införa ordningsvakter på Møllevångstorget?
5. Vad innebär det politiska beslutet i praktiken?

Förutsättningar

6. Hur skulle du beskriva Møllevångstorget, utifrån styrkor och svagheter?
7. Varför sker implementeringen av ordningsvakter på just Møllevångstorget? - vilka problem i området är det som implementeringen syftar till att hantera?
8. Vad tror du att det är på Møllevångstorget som är själva grunden till den problematik som upplevs finnas där?
9. Anser du att det finns särskilda behov av att arbeta trygghetsskapande på just Møllevångstorget? → vilka behov?
10. Har det riktats andra åtgärder mot platsen tidigare? isåfall vilka? och vilka effekter har de haft på tryggheten och brottsligheten i området?

Mål och förväntningar

11. Vilka **är de politiska målen** med införandet av LOV§3-område på Møllevångstorget?
12. Vilka förväntningar har du som **politiker** på insatsen?
13. Vilka problem är det som förekommer på Møllevångstorget som ni tror kan minska/förebyggas med hjälp av ordningsvakter?
14. Vilka skulle du säga är de kortsiktiga respektive långsiktiga målen med implementeringen av ordningsvakter på platsen?
15. Anser du att det finns några risker med införandet av LOV§3-område på Møllevångstorget?
16. Tror du att implementeringen av ordningsvakter på Møllevångstorget kommer att påverka polisens arbete i området? - Isåfall på vilket sätt?

Övrigt

17. Vad är dina egna tankar och uppfattningar om att göra Møllevångstorget till ett LOV-3 område?
18. Det finns ganska lite forskning gällande hur effektiv den här typen av insats är, vad är dina tankar kring detta?
19. Finns det något du önskar tillägga som du tror kan vara av vikt i vår studie?

Projektets titel: Kartläggning av den lokala problembilden på Möllevångstorget	Datum: 2021-03-31
Studieansvarig/a: (student/er) Kriv Ado Caroline Johnsson Paulina Mattsson E-post: KartlaggningMTmau@gmail.com	Studerar vid Malmö universitet, Fakulteten vid Hälsa och samhälle 205 06 Malmö, Tfn 040 665 70 00 Utbildning: Kriminologi Nivå: Grundutbildning
<p>Vi är tre studenter som heter Kriv Ado, Caroline Johnsson och Paulina Mattsson och studerar Kriminologi på Malmö universitet där vi nu genomför vårt examensarbete. Vårt arbete syftar till att kartlägga den lokala problembilden på och runt Möllevångstorget för att skapa en grund för att senare kunna utvärdera effekten av implementeringen av ordningsvakter i området. De förutsättningar som ligger till grund för beslutet om att Möllevångstorget ska bli ett LOV§3-område och vilka förväntningar olika aktörer har på insatsen ska också undersökas.</p> <p>För att undersöka under vilka förutsättningar som Möllevångstorget beslutats om att bli ett LOV §3-område skulle vi vilja genomföra en intervju med dig som har särskild kunskap om ämnet och området. På grund av rådande pandemi samt av andra säkerhetsskäl kommer intervjuer äga rum via Malmö universitets zoom-konto. Om samtycke beviljas kommer intervjun att spelas in, om inte kommer det att föras anteckningar om vad som sägs. Både skriftligt och inspelat material kommer att förvaras och bearbetas på ett säkert sätt. Deltagandet är frivilligt och du kan när som helst under intervjun avbryta din medverkan. Det är även okej att inte besvara de frågor som ställs. Namn på intervjupersoner kommer inte att presenteras i studien. Materialet kommer enbart vara tillgängligt för oss som genomför studien. Citat som framkommer ur intervjun kommer att kunna användas i studien, men kommer inte att kopplas tillbaka till person. Studien kommer att publiceras på Malmö universitets hemsida samt Malmö stads hemsida i slutet av sommaren.</p> <p>Kontaktuppgifter: Kriv Ado [Redacted] Caroline Johnsson [Redacted]</p>	

[REDACTED]
Paulina Mattsson

[REDACTED]

Handledare:

Karl Kronkvist

Tel: [REDACTED]

Mail: [REDACTED]

Bilaga 3. Kodningsschema för tematisk analys

Meningsbärande enhet	Kondenserad enhet	Sub-tema	Tema
<p>platsen och sen är det vissa oseriösa verksamheter och oseriösa verksamheter i sin tur lockar till kanske billiga priser i vissa delar, ehv viss försäljning till ungdomar har vi kunnat se ehv platsen är central nära södervärn ehv om vi då pratar ur, alltså brottsliga perspektiven, asså narkotikahandling i vissa</p>	<p>Det är vissa oseriösa verksamheter som i sin tur lockar till försäljning till ungdomar, om vi då pratar ur brottsliga perspektiven, alltså narkotikahandling</p>	<p>Oseriösa verksamheter</p>	<p>Brottslighet</p>
<p>möllevången sticker ju ut i det här med att känna sig otrygg och då var det framförallt boende som reagerade på öppen narkotikaförsäljning ehv och sen det vanliga då, störande ungdomar.. Ja ni vet.. Och det har man ju där runtomkring där folk dricker öl och sånt.</p>	<p>Framför allt boenden reagerade på öppen narkotikaförsäljning och störande ungdomar</p>	<p>Boenden missnöjda med drogscenen</p>	<p>Brottslighet</p>

<p>Men våra kommunpoliserna tryckte då på och sa att ett område som riskerar att hamna på denna lista är just Möllevången, med tanke på då droghandeln, människohandeln, svart business och allting som pågår där. [...] Möllevångstorget är ju en del av hela det stora området vi arbetar i och vi har ju själva sett och upplevt att i det området så finns det mycket, ehmm öppen droghandel, där är mycket kriminalitet, vi har en del problem med en del fastighetsägare som vi tycker är mycket oseriösa.</p>	<p>Våra kommunpoliserna tryckte på och sa att Möllevångstorget är ett område som riskerar att hamna på den lista om särskilt utsatta områden i Sverige med tanke på droghandeln, människohandeln och allt som pågår där. Det finns en öppen droghandel och mycket kriminalitet. Det finns oseriösa fastighetsägare på platsen som vi har problem med</p>	<p>Kriminalitet och oseriösa fastighetsägare</p>	<p>Brottslighet</p>
<p>När vi ansökte om den här LOV§3 området så gjorde vi det tillsammans med polisen eh och då.. [...] Möllevången sticker ju ut i det här med att känna sig otrygg och då var det framförallt boende som reagerade på öppen narkotikaförsäljning eh och sen det vanliga då, störande ungdomar.. Ja ni vet.. Och det har man ju där runtomkring där folk dricker öl och sånt.</p>	<p>När vi ansökte om LOV§3 så gjorde vi det med polisen. Möllevången sticker ut i det här med att känna sig otrygg</p>	<p>Området sticker ut</p>	<p>Trygghet</p>

<p>Mina förväntningar är väl att dem samlade åtgärderna leder fram till att människor upplever att detta är ett tryggare område än vad man gör idag. Men det är de samlade åtgärderna.</p>	<p>Förväntningarna är väl att dem samlade åtgärderna leder fram till att människor upplever att detta är ett tryggare område än vad man gör idag</p>	<p>Samlade åtgärder</p>	<p>Trygghet</p>
<p>Men framför allt så handlar det om att vi hittar en bra struktur för att eeh vårt samarbete, att liksom eeh att vi från polisen är ju väldigt positiva till att jamen har man då tagit ett beslut att genomföra det så ska vi göra det så bra som möjligt och polisen ska finnas närvarande dels som stöttning men också som eeh att kunna styra tillsammans</p>	<p>Hitta en bra struktur i samarbetet. Nu när beslutet är taget, är det viktigt att det genomförs på bästa möjliga sätt</p>	<p>Hitta struktur i samarbetet</p>	<p>Samverkan</p>
<p>men, men i mångt och mycket så ska dem ju vara liksom vår förlängda arm. Vi ska kunna ha, ja men, en lite större resurs, eh... ja, som vi kan arbeta med. Eh men det förutsätter ju att vi kan liksom möta upp eh och att vi liksom ja, det paketeras på ett bra sätt.</p>	<p>men i mångt och mycket så ska ordningsvakterna liksom vara vår förlängda arm</p>	<p>Förlängd arm</p>	<p>Ordningsvakter , ett stöd för polisen</p>

Bilaga 4. Intervjuguide/webbenkät

Avsluta enkät
Om denna fråga är exakt
Nej

UTFÖR DÅ FÖLJANDE ÅTGÄRD

Avsluta enkät

Q1

1. Jag har tagit del av informationsbrevet och vet att mitt deltagande är frivilligt och att mina svar är anonyma. Jag är 18 år eller äldre och samtycker till deltagande (svarar du **Nej** avslutas enkäten)

Ja
 Nej

Q2

2. Ditt kön

Kvinna
 Man
 Annat
 Vill ej uppge

Q3

3. Hur gammal är du?

Q4

4. Hur många dagar i veckan brukar du vistas på Möllevångstorget?

1- 2 dagar
 3 - 5 dagar
 6 - 7 dagar

Q5

5. Av vilken anledning vistas du **oftast** på Möllevångstorget?

Bor i området
 Nöje
 Arbete
 Annat

Q6

6. Upplever du att följande ordningsstörningar är vanligt förekommande på Möllevångstorget?

	Mycket vanligt	Ganska vanligt	Inte särskilt vanligt	Förekommer inte alls	Vet ej
Klotter	☐	☐	☐	☐	☐
Skadegörelse	☐	☐	☐	☐	☐
Ungdomsgång som bråkar och stör	☐	☐	☐	☐	☐
Berusade personer som stör ordningen	☐	☐	☐	☐	☐
Öppen drogförsäljning	☐	☐	☐	☐	☐

Anledning
Om denna fråga är exakt
 › Går inte ut ensam en sen kväll

UTFÖR DÅ FÖLJANDE ÅTGÄRD

↻ Visa följande frågor:
 › Vad är den främsta anledningen till att du inte går ut ensam sent på kvällen på Möllevångstorget?

Q7

7. Om du går ut ensam sent en kväll på Möllevångstorget, känner du dig då trygg eller otrygg?

Mycket trygg
 Ganska trygg
 Ganska otrygg
 Mycket otrygg
 Går inte ut ensam en sen kväll

Anledning
Om Om du går ut ensam sent en kväll på Möllevångstorget, känner du dig då trygg eller otrygg? är exakt
 › Går inte ut ensam en sen kväll

UTFÖR DÅ FÖLJANDE ÅTGÄRD

↻ Visa denna fråga

Q8

8. Vad är den främsta anledningen till att du inte går ut ensam sent på kvällen på Möllevångstorget?

Har inte något skäl eller någon möjlighet att gå ut ensam på kvällen
 Känner mig otrygg
 Annan anledning

Q9

9. Har det under de senaste **12 månaderna** hänt att du tagit en annan väg för att undvika en obehaglig plats eller person på Möllevångstorget?

Ja, mycket ofta
 Ja, ganska ofta
 Ja, men bara sällan
 Nej, aldrig
 Minns ej

Q10

10. Har du under de senaste **12 månaderna** undvikit någon av följande aktivitet på grund av oro att utsättas för brott på Möllevångstorget?

	Ja, ofta	Ja, men bara sällan	Nej, aldrig	Minns ej	Utför ej aktivitet
Gå på restaurang/café/bar	☐	☐	☐	☐	☐
Gå till Affär/butik	☐	☐	☐	☐	☐
Gå på gym	☐	☐	☐	☐	☐

Q11

11. När du befinner dig på Möllevångstorget under dagtid är du då orolig för att:

	Ja, mycket ofta	Ja, ganska ofta	Ja, men bara sällan	Nej, aldrig	Vet ej / Har ej cykel
Din cykel ska bli utsatt för skadegörelse eller stöld	☐	☐	☐	☐	☐
Bli utsatt för hot eller trakasserier	☐	☐	☐	☐	☐
Bli överfallen eller misshandlad	☐	☐	☐	☐	☐

Q12

12. När du befinner dig på Möllevångstorget under kvällstid är du då orolig för att:

	Ja, mycket ofta	Ja, ganska ofta	Ja, men bara sällan	Nej, aldrig	Vet ej / Har ej cykel
Din cykel ska bli utsatt för skadegörelse eller stöld	☐	☐	☐	☐	☐
Bli utsatt för hot eller trakasserier	☐	☐	☐	☐	☐
Bli överfallen eller misshandlad	☐	☐	☐	☐	☐

Q13

13. Tror du att högre närvaro av ordningsvakter skulle göra dig mindre orolig för att utsättas för något brott på Möllevångstorget?

- Ja
 Nej
 Vet ej

Q14

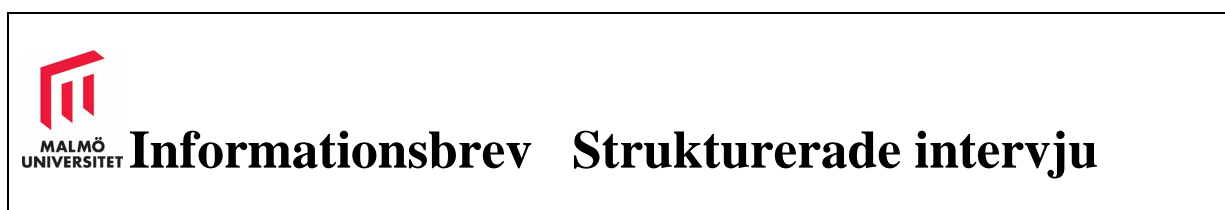
14. I vilken utsträckning instämmer du med följande påståenden:

	Instämmer helt och fullt	Instämmer delvis	Varken instämmer eller motsätter	Instämmer inte	Instämmer absolut inte
Jag litar på att ordningsvakterna kommer behandla människor rättvist	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har förtroende för ordningsvakternas sätt att bedriva sitt arbete	☐	☐	☐	☐	☐
Jag litar på att ordningsvakterna kommer ta områdets problematik på allvar	☐	☐	☐	☐	☐

Q15

15. I vilken utsträckning instämmer du med följande påstående:

	Instämmer helt och fullt	Instämmer delvis	Varken instämmer eller motsätter	Instämmer inte	Instämmer absolut inte
Högre närvaro av ordningsvakter kommer att öka min trygghetsupplevelse när jag vistas på Möllevångstorget	☐	☐	☐	☐	☐
Högre närvaro av ordningsvakter kommer att minska problem med upplevda ordningsstörningar på Möllevångstorget	☐	☐	☐	☐	☐
Högre närvaro av ordningsvakter hade minskat brottsligheten på Möllevångstorget	☐	☐	☐	☐	☐

Projektets titel: Kartläggning av den lokala problembilden på Möllevångstorget	Datum: 2021-03-31
Studieansvarig/a: (student/er) Kriv Ado Caroline Johnsson Paulina Mattsson E-post: Kartlaggningmtmau@gmail.com	Studerar vid Malmö universitet, Fakulteten vid Hälsa och samhälle 205 06 Malmö, Tfn 040 665 70 00 Utbildning: Kriminologi Nivå: Grundutbildning
<p>Vi är tre studenter som heter Kriv Ado, Caroline Johnsson och Paulina Mattsson och studerar Kriminologi på Malmö universitet där vi nu genomför vårt examensarbete. Vårt arbete syftar till att undersöka de förutsättningar som ligger till grund för beslutet om att implementera ordningsvakter på just Möllevångstorget och vilka förväntningar olika aktörer har på insatsen ska också undersökas. Vidare avser studien att på Möllevångstorget undersöka besökares och näringsidkares upplevelser av trygghet, ordningsstörningar samt uppfattning om ordningsvakter.</p> <p>Enkäten riktar sig till dig som är 18 år eller äldre och du tillfrågas slumpmässigt att delta eftersom du befinner dig på Möllevångstorget. Ditt deltagande i den aktuella studien innebär att du besvarar ett antal frågor gällande trygghet, ordningsstörningar och uppfattning om ordningsvakter, i form av en strukturerad intervju. Dina svar kommer att vara helt anonyma för utomstående och ditt deltagande är frivilligt, du kan när som helst under intervjun avbryta ditt deltagande. För att samtycka till deltagande måste du intyga att du tagit del av informationsbrevet och att du är 18 år eller äldre, vilket görs via intervjuens första fråga.</p> <p>Det insamlade materialet kommer vara tillgängligt för oss som genomför studien, vår handledare samt framtida examensstudenter som kommer att göra uppföljningar med början nästa år, ingen obehörig kommer att få ta del av det. De uppgifter som samlas in och sparas kommer inte att gå att koppla till enskilda individer. Studien kommer att publiceras på Malmö Universitets hemsida samt Malmö stads hemsida i slutet av sommaren.</p> <p>Om du känner behov av prata med någon gällande din oro och otrygghet kan du kontakta Brottsofferjouren via något av följande alternativ: Tel: 116 006 Mail: fraga@boj.se Hemsida: www.brottsofferjouren.se</p> <p>Har du några frågor gällande studien är du välkommen att kontakta oss:</p>	

Kontaktuppgifter:

Kartlaggningmtmau@gmail.com

Handledare:

Karl Kronkvist,

Mail: [REDACTED]

Informationsbrev Webbenkät

Projektets titel: Kartläggning av den lokala problembilden på Möllevångstorget	Datum: 2021-03-31
Studieansvarig/a: (student/er) Kriv Ado Caroline Johnsson Paulina Mattsson E-post: Kartlaggningmtmau@gmail.com	Studerar vid Malmö universitet, Fakulteten vid Hälsa och samhälle 205 06 Malmö, Tfn 040 665 70 00 Utbildning: Kriminologi Nivå: Grundutbildning

Vi är tre studenter som heter Kriv Ado, Caroline Johnsson och Paulina Mattsson och studerar Kriminologi på Malmö universitet där vi nu genomför vårt examensarbete. Vårt arbete syftar till att undersöka de förutsättningar som ligger till grund för beslutet om att implementera ordningsvakter på just Möllevångstorget och vilka förväntningar olika aktörer har på insatsen ska också undersökas. Vidare avser studien att på Möllevångstorget undersöka besökarens och näringsidkarens upplevelser av trygghet, ordningsstörningar samt uppfattning om ordningsvakter.

Enkäten riktar sig till dig som är 18 år eller äldre och du tillfrågas slumpmässigt att delta eftersom du befinner dig på Möllevångstorget. Ditt deltagande i den aktuella studien innebär att du besvarar ett antal frågor gällande trygghet, ordningsstörningar och uppfattning om ordningsvakter, i form av en webbenkät. Ditt deltagande är helt anonymt och frivilligt och du kan när som helst då du besvarar enkäten avbryta ditt deltagande. För att samtycka till deltagande måste du intyga att du tagit del av informationsbrevet och att du är 18 år eller äldre, vilket du gör via enkätens första fråga. Enkäten finns tillgänglig att besvara till och med den **9 / 5 - 21**.

Det insamlade materialet kommer vara tillgängligt för oss som genomför studien, vår handledare samt framtida examensstudenter som kommer att göra uppföljningar med början nästa år, ingen obehörig kommer att få ta del av det. De uppgifter som samlas in och sparas kommer inte att gå att koppla till enskilda individer. Studien kommer att publiceras på Malmö Universitets hemsida samt Malmö stads hemsida i slutet av sommaren.

FÖR ATT BESVARA ENKÄTEN GÅ TILL FÖLJANDE LÄNK ELLER SKANNA QR-KODEN MED MOBILKAMERAN:

survey.mau.se/MTM

Om du känner behov av prata med någon gällande din oro och otrygghet kan du kontakta **Brottsofferjouren** via något av följande alternativ:

Tel: 116 006

Mail: fraga@boj.se

Hemsida: www.brottsofferjouren.se

Har du några frågor gällande studien är du välkommen att kontakta oss:

Kontaktuppgifter:

Kartlaggningmtmau@gmail.com

Handledare:

Karl Kronkvist,

Tel: [REDACTED]

Mail: [REDACTED]

Bilaga 6. Kodbok SPSS

Variabel	Kodning	Spridning	Medel (sd)
Bakgrundsvariabler			
Kön (Kvinna)	Kvinna = 1 Man = 0 Annat = 0 Vill ej uppge = 0	0 - 1	0,47
Ålder	-	21 - 77	38,4
Antal dagar på platsen	1 - 2 dagar = 1 3 - 5 dagar = 0 6 - 7 dagar = 0	0 - 1	0,33
Boende	Boende = 1 Nöje = 0 Arbete = 0 Annat = 0	0 - 1	0,37
Ordningsstörningar, trygghet och oro för brott			
Ordningsstörning	Mycket vanligt = 3 Ganska vanligt = 2 Sällan = 1 Förekommer inte alls = 0 Vet ej = 0	0 - 15	5,1
Otrygg sen kväll	Mycket trygg = 0 Ganska Trygg = 0 Ganska otrygg = 1 Mycket otrygg = 1 Går inte ut ensam = 0	0 - 1	0,17
Ökad trygghet av ordningsvakt	Ja = 1 Nej = 0 Vet ej = 0	0 - 1	0,33
Oro personbrott dag	Mycket ofta = 3 Ganska ofta = 2 Sällan = 1 Aldrig/vet ej = 0	0 - 9	1,2
Oro personbrott kväll	Mycket ofta = 3 Ganska ofta = 2 Sällan = 1 Aldrig/vet ej = 0	0 - 9	2,2
Förtroende och uppfattning ordningsvakter			

Förtroende	Instämmer helt och fullt = 4 Instämmer delvis=3 Varken eller = 2 Instämmer inte = 1 Instämmer absolut inte = 0	0 - 12	6
Uppfattad effekt	Instämmer helt och fullt = 4 Instämmer delvis = 3 Varken eller = 2 Instämmer inte=1 Instämmer absolut inte=0	0 - 12	7

Bilaga 7. Utlåtande Etikrådet

Fakulteten för Hälsa och samhälle
Etikrådet

Utlåtande

Datum: 2021-04-14 Termin/löpnr: 35, 2021

Projekt:

Kartläggning lokal problembild på Möllevångstorget

Student:

Kriv Ado, Caroline Johnsson, Paulina Matsson

Utbildning:

Kriminologiprogrammet

Handledare:

Karl Kronkvist

Föredragande:

Camilla Nordgren

Bakgrund

Syftet med studien är dels att kartlägga den lokala problembilden på Möllevångstorget, dels att undersöka vilka förutsättningar som ligger till grund för beslutet att Möllevångstorget ska bli ett LOV 3-område och vilka förväntningar involverade aktörer har på insatsen. Lilla Torg agerar kontrollområde och studeras likadant för att kunna kontrollera för eventuella effekter som rådande pandemi kan innebära, samt för att vid senare tillfällen kunna mäta effekten av implementeringen av ordningsvakter på Möllevångstorget.

Empiri kommer att samlas in genom att undersöka den allmänna trygghetsupplevelsen, förekomsten av ordningsstörningar samt uppfattning om ordningsvakter i det aktuella området bland personer som vistas och/eller arbetar på platsen.

Frågeställningar

1. Hur ser den allmänna trygghetsupplevelsen ut bland de som vistas på Möllevångstorget och Lilla Torg?
2. Vilka typer av lokala ordningsstörningar uppfattas av personer som vistas på Möllevångstorget och Lilla Torg?
3. Hur uppfattar personer som vistas på Möllevångstorget och Lilla Torg ordningsvakter?
4. Utifrån vilka förutsättningar har det tagits beslut om att Möllevångstorget ska bli ett LOV 3-område?

Postadress Malmö universitet Fakulteten för hälsa och samhälle 205 06 Malmö 040-665 81 00	Besöksadress Malmö sjukhusområde Jan Waldenströmsgata 25	Tel 040-665 74 84	Internet www.mau.se	E-post Etikradet.hs@mau.se
--	---	-----------------------------	---	--------------------------------------

Fakulteten för Hälsa och samhälle
Etikrådet

Utlåtande

5. Vilka förväntningar och mål har involverade aktörer på införandet av LOV §3-område på Möllevångstorget?

Metod

Empiri insamlad dels via enkäter till näringsidkare och dels för de som befinner sig på platsen Möllevångstorget/Lilla Torg. Personer över 18 år rekryteras för att antingen själv besvara en enkät på plats, eller gm att studenten fyller i enkäten på plats, eller genom att besvara enkäten senare via utdelad länk. Informerat samtycke inhämtas genom de två första frågorna i enkäten. Mål 200 enkäter från resp område.

Intervjuer ska genomföras för att besvara studiens fråga 4-5 och informanter rekryteras genom en styrgrupp som har ansvar för implementeringen av ordningsvakter. Intervjuerna sker via Zoom och intervjupersonerna består av representant från polis, Malmö stad, BID-Malmö och politiker. Informerat samtycke insamlas gm mailkontakt. 4-8 intervjuer planeras.

Intervjuerna, spelas in av extern enhet utan internetuppkoppling överförs till extern enhet. Resultatet presenteras så att utomstående ej kan koppla svaren till individer. Uppsatser publiceras på DIVA och uppdragsgivarens hemsida. Enkäterna kommer att sparas för framtida studenter, intervjuerna kommer att raderas.

Etikrådets yttrande

Då uppgifter om trygghet samlas in kan det diskuteras om uppgifterna är att betrakta som känsliga personuppgifter då en känslig uppgift som hälsa tangeras. Hantering av insamlad data måste således behandlas med särskild hänsyn till att det kan vara en känslig personuppgift.

Upplägget med webb-enkät respektive strukturerad intervju, samt att besvara nu eller senare är diffust. Hur ska den som tillfrågas egentligen göra och hantera sina valmöjligheter? Om man inte vill besvara enkäten nu, hur gör man då? Denna process behöver förtydligas.

Ett informationsbrev ska innehålla den information som behövs för att presumtiva respondenter ska kunna fatta beslut om deltagande eller ej. Informationsbrev till medborgare resp näringsidkare behöver därför förtydligas. Informationsbrev ska informera om vilka frågeställningar som ska besvaras av studien, samt vilka konkreta frågor respondenten ska besvara om denna samtycker till medverkan. Upplägget med aktuell enkät och kommande uppföljningar behöver förtydligas i informationsbrevet. T ex vad besvarar den nuvarande enkäten respektive hur de svar man lämnar kommer att behandlas visavi kommande uppföljning. Det bör också uttryckligen stå att svaren man lämnar sparas (kanske i avidentifierad form) för att kunna göra t ex jämförelser som kommer att genomföras efter X tidsperiod.

Vidare kan det ej förväntas att respondent känner till vad LOV §3 är. Skriv om och anpassa informationen efter den som ska läsa brevet. Det bör framgå hur urvalet av deltagare genomförs (varför kommer du just till mig) samt att det är upp till deltagaren att besluta om arbetsgivaren ska informeras innan enkäten besvaras.

Postadress	Besöksadress	Tel	Internet	E-post
Malmö universitet Fakulteten för hälsa och samhälle 205 06 Malmö 040-665 81 00	Malmö sjukhusområde Jan Waldenströmsgata 25	040-665 74 84	www.mau.se	Etikradet.hs@mau.se

Fakulteten för Hälsa och samhälle
Etikrådet

Utlåtande

I slutet av informationsbrevet står det om "uppdragsgivaren", vilket behöver förklaras (vem är egentligen det?). Därtill kan det också preciseras bättre var den färdiga uppsatsen och kommande uppsatser kan läsas, dvs DIVA och hos uppdragsgivaren som man inte förstår vem det är, men även ungefär när i tid dessa skulle kunna läsas. Det kan inte förväntas att presumtiv respondent förstår vad DiVa är.

Ovanstående kan hanteras tillsammans med handledaren och Etikrådet behöver ej se ytterligare kompletteringar.

Camilla Nordgren

Namnförtydligande

Ledamot i Etikrådet för studentarbeten vid Fakulteten för hälsa och samhälle/Malmö universitet

Bilaga 8. Tabeller

Tabell 1. Trygghetsmått (N=60).

	Antal	Procent
Otrygg Möllevångstorget sent på kvällen		
Trygg	42	70%
Otrygg	10	17%
Går ej ut	8	13%
Total	60	100%
Anledning till att inte gå ut sent på kvällen		
Inte möjlighet/skäl	3	38%
Otrygghet	3	38%
Annat	2	25%
Total	8	100%
Tagit annan väg p.g.a. otrygghet		
Ofta	5	8%
Sällan	13	22%
Aldrig	40	67%
Vet ej	2	3%
Total	60	100%
Oro utsätts för stöld/skadegörelse av cykel dagtid/kvällstid		
Ofta	13/19	21%/30%
Sällan	10/8	17%/13%
Aldrig	21/15	35%/25%
Vet ej/Har ej cykel	21/19	27%/32%
Total	60/60	100%/100%
Oro utsätts för hot eller trakasserier dagtid/Kvällstid		
Ofta	3/12	5%/20%
Sällan	8/12	13%/20%
Aldrig	48/31	80%/52%
Vet ej	1/5	2%/8%
Total	60/60	100%/100%
Oro utsätts för överfall eller misshandel dagtid/kvällstid		
Ofta	4/10	7%/17%
Sällan	5/11	8%/18%
Aldrig	50/33	83%/55%
Vet ej	1/6	2%/10%
Total	60/60	100%/100%

Tabell 2. Förtroende och uppfattning om ordningsvakter (N=60).

	Instämmer	Varken eller	Instämmer inte
<i>Litar på att ordningsvakter kommer behandla människor rättvist</i>	40%	15%	45%
<i>Förtroende för ordningsvaktens sätt att bedriva sitt arbete</i>	42%	17%	41%
<i>Ordningsvakter kommer ta områdets problematik på allvar</i>	53%	18%	28%
<i>Ordningsvakter kommer öka trygghetsupplevelsen</i>	42%	20%	38%
<i>Ordningsvakter kommer minska ordningsstörningar</i>	58%	12%	32%
<i>Ordningsvakter kommer minska brottsligheten</i>	43%	25%	32%

Notera: Kategorin "Instämmer" omfattar svarsalternativen "Instämmer helt och fullt" och "instämmer delvis", kategorin "Instämmer inte" är en sammanslagning av "Instämmer inte" och "instämmer absolut inte".